

telub - nytt

Personaltidning **7/74**

10 år med Telub

Telubs första företagsnämnd. Det första sammanträdet ägde rum den 22 juni 1965.

Telub 10 år

Telub-nytt vill med detta nummer söka spegla företaget under en 10-årig verksamhet. Om man skulle vara riktigt "petnoga" så har väl verksamheten – räknat från bolagets bildande hösten 1963 – varit igång mer än 10 år. Det var emellertid först våren och sommaren 1965 som den egentliga produktionen kom igång. Denna verksamhet har med innevarande år pågått i ett decennium.

Under 1964 anställdes de första av dem som fortfarande är kvar vid företaget. Dessa – 11 till antalet – kan alltså i år se tillbaka på en 10-årig anställningstid, något som vi får anledning återkomma till längre fram i höst.

Vår livaktiga idrottsförening, slutligen, bildades hösten 1964 och kan nu med rätta fira sitt 10-årsjubileum.

Ett flertal författare har medverkat till att göra denna återblick relativt omfattande. Vi vill gärna rikta ett särskilt tack till Eric Malmberg, som beredvilligt ställt upp för att ge sin syn på de första, hektiska åren.

Trots omfånget har vi inte lyckats spegla allt som borde varit med och som vi från början tänkt oss. Det finns därför luckor, men vi hoppas att dessa skall kunna fyllas efter hand i kommande nummer av tidningen.

Vårt bildmaterial från de första verksamhetsåren är tyvärr ganska magert. Men, bortsett från detta förhållande, har vi ändå måst begränsa bildantalet av utrymmesskäl kanske delvis också på grund av svårigheten att välja i det med åren allt mer omfattande arkivet.

Red

Telub-nytt nr 7

Den 30 september 1974

Red: Stellan Löwenadler

Hur det började

Eric Malmberg

På frågan om jag ville skriva ner något om hur det var när Telub började svarade jag gärna ja. Det är intressant att sätta sig ner och tänka igenom hur det var, särskilt med hänsyn till att händelserna nu har ett tidsperspektiv.

När det egentligen började var väl när några personer i dåvarande flygförvaltningen och försvarets forskningsanstalt i slutet på 1950-talet i framtiden såg en kraftigt ökande mängd elektronisk materiel som skulle erfordra nya kvalitativa och kvantitativa resurser för underhåll. Ett par departementsutredningar med deltagande av olika experter presenterade ett underlag som bekräftade det angivna behovet. Efter proposition från försvarsdepartementet beslöt riksdagen 1963 bland annat att ett bolag skulle bildas och att en underhållsverkstad skulle byggas i Växjö. Prognosen för kapaciteten var ca 800 direkta arbetare 1968, vilket skulle kunna motsvara ca 1 400 totalt anställda. Ett mångårigt ramavtal skulle enligt riksdagsbeslutet träffas mellan flygförvaltningen och bolaget. Vissa riktlinjer för strukturfördelningen av underhållsmaterielen mellan CVA och det nya bolaget angavs i propositionen.

Lokaliseringen i Växjö motiverades dels av det geografiska läget i förhållande till försvarets förband, dels av arbetsmarknadsskäl, men det slutliga beslutet – Växjö, i konkurrens med några andra orter – var ett resultat av kraftfulla insatser från den kommunala ledningen i Växjö.

Växjös geografiska läge var gynnsamt

Halvstatligt bolag

Efter förhandlingar med huvuddelen av den svenska teleindustrin, som är leverantörer till svenska försvaret, överenskomms att bolaget skulle bli halvstatligt – 51 % staten, 49 % privata industrin. FFV skulle förvalta den statliga delen och ha det statliga ansvaret.

Bolaget hade sin konstituerande stämma i oktober 1963 och verksamheten satte igång under namnet AB Teleunderhåll. Jag anställdes som VD och skulle börja den 1 januari 1964 men arbetade sporadiskt i bolaget redan hösten 1963. Tomten i kvarteret Bagaren – Ljungadal – köptes snabbt samma höst.

Första tidens arbete var förhandlingar med olika myndigheter, planering och anställning av personal och med kontakter mest i Stockholm. Vi hyrde kontor i då nya Philipshuset på Lidingövägen, men vi hade också hyrt ett kontor på Pär Lagerkvists väg i Växjö.

I denna byggnad vid Pär Lagerkvists väg var Telubs första Växjökontor inrymt.

Vi fick ändra uppfattning

Vi kastade oss in i arbetsuppgifterna i en situation som vi tyckte var mycket ljus och lovande. Vi hade gott om pengar, ett eget kapital på 15 miljoner och en stor statlig kreditgaranti, vi hade som bakgrund omfattande utredningar och ett riksdagsbeslut som angav stora och snabbt ökande behov av

underhållsinsatser av olika slag. Vi trodde det var säljarens marknad. Men vi fick snabbt ändra uppfattning. Endast i några fall satt vi i en positiv förhandlingsatmosfär. Försvaret hade köpt robotar, dels Hawk – rb 67 – från USA, dels Bloodhound – rb 68 – från England, och det behövdes nya underhållsresurser. Vi fick en överenskommelse med arméförvaltningen för rb 67 och anställde Tore Persson och Jan Stenberg, som åkte till USA för utbildning. För rb 68 behövde flygförvaltningen en regional verkstad i södra Sverige. Av finansieringsskäl såg KFF gärna att bolaget tog hand om den. Vi fick snabbt ett avtal, hyrde mark på 20 år av kyrkan – stiftsnämnden – i Risinge, planerade, byggde samt anställde och utbildade medarbetare i snabb takt. Bland de första medarbetarna i bolaget erinrar jag mig Britt Elgström, Lars Strömbäck och Olle Paulsson.

Sommaren 1965 var Risingeverkstaden klar och Rb 68-underhållet kunde börja.

Det var en hektisk tid. Det är fascinerande att tänka tillbaka på den entusiasm som alla visade. Utan större hänsyn till normal arbetstid kastade man sig över alla de problem, som uppbyggandet av ett nytt företag medför.

Under denna tid "döpte vi om" bolaget. Vid en av de nattliga sejourerna hade vi slutligt tröttnat på det tunga namnet AB Teleunderhåll, som ibland blev Underhållningsbolaget, vilket ju inte riktigt var meningen. Vi knäckte arbetsnamnet Telub, som ju så småningom blev bolagets officiella namn.

Vid invigningen passade många av gästerna, med försvarsministern, Sven Andersson, i spetsen, på att bese verksamheten i de nya lokalerna.

Vi kunde inte vänta

Med undantag av "robotbeställningarna" gick det trögt. Förhandlingarna om ett ramavtal drog ut på tiden och Telub kunde inte planera anläggningen i kvarteret Bagaren – Ljungadal – efter utredningarnas siffror. Visst verkstadsarbete måste komma igång. Vi beslöt därför att bygga en förrådsbyggnad, i vilken vi kunde starta underhållsarbete på radio- och fjärrskriftmateriel, som övertogs från signalverkstäderna i Sundbyberg, vilka samtidigt lades ned. Förrådet finns ju fortfarande kvar bredvid tennisbanan. Vi hade också ett kontor där och efter en rekordkort byggnadstid flyttade vi in i januari 1965.

Vi kunde inte vänta på resultatet av de utdragna ramavtalsförhandlingarna för igångsättningen av kontors- och verkstadsbygget. På Telubs egna bedömningar beslöt styrelsen i början av 1965 att bygga huvudanläggningen för totalt 400 anställda, 180 arbetare och 120 tjänstemän. Först i juni 1965 skrevs ramavtalet under av KFF och Telub, men det gav oss ingen större garanti för framtiden. Vi hade invigning i september 1966 med bland annat försvarsministern närvarande. Vi tyckte vi hade fått en fin och funktionell anläggning och kunde samla ihop våra medarbetare som varit spridda runt stan. Det många gånger kärva arbetet med att få militära beställningar och en underhållsmässig strukturfördelning av telematerielen hade pågått. Orderingen hade ökat, antalet medarbetare stigit. Utbildning av telereparatörer och telemontörer hade ordnats i samarbete med yrkesskolan i Växjö.

Vårt första bygge i Växjö, nuvarande "Byggnad F" inrymde till en början både kontor och verkstad.

Hösten 1966 kunde vi flytta in i den, som man trodde, väl tilltagna byggnaden.

Renovering av Ra 620, ett av våra tidiga jobb som följde med vid inflyttningen i nya verkstaden.

► Spridning av verksamheten

Det var dock önskvärt att för att säkerställa bolagets positiva utveckling underhållet av försvarsmateriel borde kompletteras med i första hand underhåll av civil telemateriel. Så startade 1968 det regionala teleunderhållet, dock inte utan ekonomiska svårigheter. För att få ytterligare kompletteringar av verksamheten togs beställningar 1969 på tillverkning av teleapparater. Vi hade ju inte någon utvecklad speciell försäljningsorganisation utan ett stort antal medarbetare var sysselsatta med att "ragga hem jobb" som det heter.

Styrskåp för SMT var en av våra tidiga produkter på legosidan. Bilden visar den första leveransen.

Bland större händelser som inträffade under 1960-talet tycker jag det är värt att nämna avtalet med flygförvaltningen och SRA om övertagande av

Övertagandet från SRA av drift och underhåll i en luftförsvarsanläggning var en viktig händelse. Det var i det sammanhanget våra nuvarande Hässleholmskollegor blev "Telubare".

underhållet av en av flygvapnets större anläggningar i södra Sverige. Det gjorde vi 1968. Samt avtalet med FFV samma år om att Telub skulle svara för driften av FTG i Göteborg. Med det senare följde verksamheten med parkeringsanläggningar.

Trots svårigheter av olika slag och trots stora nödvändiga investeringar utvecklade sig det ekonomiska resultatet snabbt i rätt riktning och det mottogs mycket positivt när Telub som resultat av verksamheten 1968 kunde ge första utdelningen på aktiekapitalet.

Vi svetsades ihop

På personalsidan fick vi tidigt ett avtal med SIF för tjänstemännen, däremot måste det göras en utredning inom LO innan det blev klart att arbetarna skulle tillhöra "Metall". Personalarbetet i övrigt kom igång, företagsdemokratin utvecklades, företagsnämnd bildades osv. Idrottsintresset växte fram. Telubs idrottsförening bildades tidigt och jag minns att när jag hos styrelsen begärde att få disponera medel för idrottsverksamheten kunde jag tala om att 75 % av alla anställda tillhörde

idrottsföreningen. Och så byggdes tennisbanan med borgen från bolaget och med stort aktivt intresse. I viss mån grämer det mig än att jag inte någon gång lyckades slå Sven Hildenborg i "mästerskapet".

Från Telub togs initiativet till att bilda en hälsovårdscentral för företagen i Växjö. Efter förhandlingar anslöt sig tillräckligt många, en förening bildades, läkare och sköterska anställdes. Verksamheten började 1968 och har ju sedan vuxit, som jag tror och hoppas till stort värde för alla.

Jag har här försökt ge vissa fakta och en bild av hur Telub startade och vad som var Telub under 1960-talet. Som redan något nämnts var det en mycket intressant tid med mångsidigheten i uppgiften att bygga upp ett nytt företag, att se hur anläggningar växte upp, att vara med om att personalstyrkan växte och "svetsades ihop" i en gemenskap och i en Vi- och Telub-anda som gav utmärkta resultat. Som styrelsens ordförande under 1970-talet har jag haft förmånen att följa den fortsatta positiva utvecklingen och jag slutar med att önska Er alla lycka till.

Telubs allra första personalfest avhölls på Stadshotellet i januari 1965.

Året var 1970. Eric Malmberg efterträdde Gunnar Swärd som generaldirektör i FFV och styrelseordförande i Telub, Benkt Dahlberg tog vid som VD.

Utvecklingen till dagens läge. Framtiden

Benkt Dahlberg

När jag den 14 maj 1970 efterträdde Eric Malmberg som VD för Telub möttes jag av ett ungt men ändå moget företag. Ett företag som sjöd av energi och framåtanda, egenskaper som hade förvärvats under den tidvis besvärliga uppbyggnadsperioden.

Verksamheten karaktäriserades av en sjudande expansion inom de flesta av Telubs produktionsområden.

Civiltillverkning av medicinsk elektronik från Linson var en nystartad produktion till vilken knöts stora förhoppningar, men som också krävde stora insatser, både personella och materiella. Tekniska avdelningen var under stark utveckling och behövde större utrymmen.

Ett tidigt arbete på legosidan var celloskopproduktionen för Linson. Bilden: lödning av kretskort.

Vi var redan då trångbodda, varför nya lokaler måste skaffas. Olika alternativ prövades för att lösa lokalproblemet dels på kort sikt genom förhyrning, dels på längre sikt genom nybyggnad. Den slutliga lösningen innebar att publikationssektionen under nära två års tid tillfälligt lämnade Ljungadalsgatan för att arbeta i förhyrda lokaler inne i Växjö. Nytt kontor och en ny verkstad uppfördes för att – som vi bedömde – trygga vårt långsiktiga behov. Och i slutet av år 1972 kunde publikationssektionen återföras till fadershuset, då de nya byggnaderna stod färdiga.

Året 1972 stod den nya, väl tilltagna, byggnaden färdig. Men vi växer och nya byggen är redan på gång.

En milstolpe

Under år 1971 passerade vi en milstolpe i Telubs utveckling. Bolaget förvärvade då en egen produkt genom att köpa tillverknings- och försäljningsrätten till en elektronisk fordonsvåg. En produkt, som vi kunnat sälja i stort

antal och som gett oss värdefull marknadskännedom samt kontakt med exportmarknaden och därmed kunskap om många av de problem som sammanhänger med försäljning till utlandet. Bolaget har sedan vidareutvecklat de förvärvade elektroniska vägsystemen. Under åren har denna verksamhet varit en betydelsefull del för vår utökade utvecklings- och konstruktionsida.

Under samma år upphörde vi med kommunikationsradioservice från RS-kontor. Denna verksamhet hade inte varit möjlig att utveckla på planerat sätt. Telub skulle i stället satsa på att bygga upp resurser för regional service på kvalificerad elektronik inom områdena datorer med kringutrustning, industriell elektronik och medicinsk elektronik. Och detta har sedan genomförts enligt intentionerna, så att bolaget i dag har fasta servicekontor på 12 platser i Sverige och dessutom i huvudstäderna i våra grannländer.

I fd Bayerska bryggeriet i kvarteret Munken tillbringade publikationssektionen en tvåårig exil.

RS satsar på kvalificerad elektronik. Ett tidigt uppdrag var service av ICL-datorer för Trygg-Hansa i Stockholm.

Ökad civil satsning

Mot slutet av år 1971 började det väntade försvarsbeslutet att kasta sin skugga framför sig. Vi bedömde att återverkningarna för Telubs del skulle innebära minskade beställningar. Detta bekräftades så småningom på ett påtagligt sätt framför allt för verksamheten i Risinge och Göteborg. Vi var tvungna att dra åt svängremmen! En allt starkare satsning för att komma in på den civila marknaden framstod som nödvändig.

Telub genomförde bl a därför under år 1972 för första gången en metodisk och omfattande marknadsbearbetning i form av en större presskonferens i Växjö, annonsering och utsändning av reklamtryck i flera omgångar. Resultatet blev väl inte vad många hoppats. Men vi kunde konstatera en ökad kännedom om Telub. En i och för sig nödvändig förutsättning för att få kontakt med kunder på den civila marknaden. En försäljningsavdelning började byggas upp för den nödvändiga bearbetningen av presumtiva civila kunder.

Presskonferensen lockade många redaktörer, huvudsakligen från fackpressen men även från ett antal dagstidningar.

Bland viktigare händelser under år 1973 bör främst nämnas att Telubs ansvar för driften av FTG i Göteborg upphörde den sista juni. FTG överfördes då till teleservicebasorganisationen.

I hård internationell konkurrens lyckades vi hemföra en stor beställning på fordonsvägar från jugoslaviska staten. En uppmärksam framgång som medverkat till att öka intresset för vårt företag.

Ett annat uppmärksammat engagemang utanför vårt land var att bolaget tecknade avtal med finska staten om underhåll av en stordator, en Univac-anläggning. Detta var något av ett genombrott, att en fristående serviceorganisation kunde konkurrera ut märkesleverantörens egen service. I anslutning härtill bildade vi vårt första egentliga dotterbolag, Oy Telub AB i Helsingfors.

Ett stort antal nya avtal för regional service tecknades, varav det största med statskontoret avseende bl a underhåll av terminalsystem för den allmänna försäkringen. Ett liknande avtal tecknades också angående installation och underhåll av Rikspolisstyrelsens terminalnät.

Vi måste bygga på försvaret

Efter denna mycket summariska återblick på de gångna åren kan konstateras, att den militära delen av bolagets produktion alltfört är den betydelsefullaste men kanske inte alltid den mest uppmärksammade. Företaget måste även i fortsättningen sträva efter att behålla och gärna också öka sin militära marknad som ännu under lång tid är en förutsättning för vårt ökande civila engagemang. Utbyggnad för civil produktion måste ske koordinerat med strävanden att åtminstone behålla nuvarande volym för de militära kunderna. Totalt sett torde detta dock innebära en måttligare expansion än bolaget haft under de senaste tre åren.

Ett viktigt ögonblick i Telubs historia. Avtalet om leveranser av fordonsvägar till jugoslaviska staten undertecknas i Växjö.

I FFV-utredningens nyligen framlagda betänkande förs fram vissa förslag som berör bolaget. Det viktigaste torde vara att statens huvudmannaskap förs från FFV till Statsföretag AB. Någon förändring av vår verksamhetsinriktning eller andra förhållanden för bolaget förutses inte ske.

När det gäller den framtida ökningen av bolagets civila produktion framstår det som önskvärt, att flera egna produkter kan tillföras eller utvecklas inom bolaget. Med den kunnighet och skicklighet som finns inom företaget torde detta vara väl möjligt. Valet av produkter är dock känsligt med hänsyn till att vår för regional service i många fall nödvändiga neutrala status inte får äventyras.

Fortsatt utbyggnad av regional service ingår i bolagets planer och kommer att ske i takt med det växande behovet inte bara inom vårt land utan också inom våra grannländer.

Andra engagemang i utlandet – och då inte bara i våra grannländer – torde till en början främst omfatta konsulttjänster för att sannolikt längre fram vidgas till att även inkludera materielleveranser, installation och driftsättning m m. Innan detta kan komma i fråga krävs dock noggranna marknadsundersökningar. Sådana har påbörjats i mindre omfattning och planeras att fortsätta.

En sammanfattande bild av Telubs framtida engagemang torde visa en spridning av vår verksamhet med tyngdpunkten liksom hittills klart förlagd till Växjö, Hässleholm och Stockholm. En ytterligare spridning kommer att skapa nya problem som vi måste lära oss att bemästra. En nödvändig förutsättning för att vi skall lyckas är att vi liksom hittills kan vidmakthålla känslan av att vi tillhör samma företag, att vi är Telubare.

Jag vill till slut än en gång understryka nödvändigheten av att vi verkligen ställer in oss mot en civil inriktning för att kunna möta eventuella icke önskvärda nedskärningar i de militära beställningarna. ■

Den fackliga verksamheten

Telub tjänstemannaklubb

På styrelsens uppdrag: Inge Gustavsson

Telubs tjänstemannaklubb (TTK), ansluten till SIF, bildades några månader efter företagets start. Klubben kom redan från början att omfatta de flesta organiserbara tjänstemännen och har sedan fortsatt att växa i takt med företagets expansion. I dag har klubben över 400 medlemmar.

En facklig klubb som TTK får i hög grad sin prägel av klubbens ordförande, och när man tänker bakåt i tiden är det naturligt att tänka i "ordförandeperioder". Det ger också en väg att nu i efterhand se hur aktiviteterna skiftat under årens lopp.

När TTK bildades höll Henrik Jareklev i ordförandeklubban. Under hans två år var TTK fortfarande en liten klubb. Företaget var under uppbyggnad och utspritt på flera ställen i Växjö.

De första stegen

Efter Jareklev blev John Wetterberg ordförande. Han kom att bli något av en trotjänare i klubben. Under Wetterbergs tid blev TTK en stor klubb: 54 medlemmar 1966 och hela 330 medlemmar 1971. Samtidigt växte och omdanades Telubs regionala verksamhet, vilket drog med sig många fackliga arbetsuppgifter. Samtidigt vidgades intresset för fackligt engagemang till nya områden. Nu efteråt minns man kanske mest att det var under denna tid, som de första stegen togs mot en djupare företagsdemokrati – de första samrådsgrupperna kom till och utbildning i företagsdemokrati inleddes. TTK-nytt, senare TTK-bladet, kom till för att öka kontakterna inom klubben. Wetterbergs tid blev för klubben en dynamisk tid under vilken grunden blev lagd för många av dagens verksamheter.

En lång procedur

År 1972 efterträddes Wetterberg av Jan Frånlund. Han förde under två år klubban med fast hand. Vad hände under dessa år? Jo, det började fungera, det där med företagsdemokrati.

Men det var en lång procedur, ty det var ett nytt arbetsfält för alla inblandade. Det fanns från början inte möjlighet att ställa upp exakta mål – man måste hela tiden söka lämpliga vägar för att öka medlemmarnas inflytande på ett för alla berörda ändamålsenligt sätt.

Bland det som hände under perioden kan nämnas:

- För första gången i klubbens historia måste central förhandling tillgripas innan löneförhandlingarna kunde slutföras för verksamhetsåret 1972.
- Under verksamhetsåret 1973 invercade den minskade försvarsbudgeten på antalet arbetstillfällen. TTK begärde anställningsstopp t v.
- Under 1973 tog TTK initiativ till ett utbyte av fackliga åsikter och erfarenheter mellan Telub (TTK och Verkstadsklubben) och FFV/U (FCTF och SF). Initiativet resulterade i två möten, ett i Växjö och ett i Arboga. Mötena gav deltagarna en klarare syn på varandras problem och en hel del misstro försvann säkert.
- Under 1973 fick TTK ett klubb- rum. Förutom att rummet utnyttjas för sammanträden och arkiv kan också medlemmarna komma dit och få detaljerad information i olika frågor. Bibliotek för facklitteratur är också inrättat.

Perioden slutade med att TTK fick löfte om att kallas till direktionssammanträden där personalfrågor behandlas och med att vi fick facklig representation i företagets styrelse.

Intressanta tendenser

Arne Hellstrand övertog klubban 1974. Det vore naturligtvis fel att skriva historia i förväg, men redan nu märks intressanta tendenser. En spridning av den fackliga verksamheten tycks vara på gång, men därmed följer automatiskt: Hur skall vi få alla de fackliga representanterna att verka med kraft i just den riktning som är bäst för alla medlemmarna? Frågor som "Med vilka intentioner skall jag gå på det sammanträdet?" "Hur skall jag verka i den samarbetsgruppen?" börjar bli vanliga. Kommer Hellstrands tid att bli den tid när TTK fick en ideologi – lokalt framväxt och förankrad i många, många funktionärer, som känner både behov och möjlighet att verka inom klubben?

Flera antagna och aviserade lagförslag kommer sannolikt att avsevärt påverka det fackliga arbetet i framtiden. Hur det kommer att påverka TTK är ännu omöjligt att säga. Utan tvekan kommer dock den fackliga verksamheten att bli stärkt och möjligheten att verka för de anställdas – och företagets – bästa blir därmed ännu större. ■

Gästerna från FFV/U välkomnas av Jan Frånlund på OK Motorhotell.

Tjänstemannaklubben i Hässleholm

Den fackliga verksamheten i Hässleholm började redan under SRA-tiden, närmare bestämt den 1.2.1964. De anställda tillhörde då SRA TK.

Klubbens nuvarande ordförande **Eilerth Hammar**, som för övrigt tillträtt som sådan redan före Telub-tiden och var med i diskussionerna kring övergången, ger här sin syn på utvecklingen.

Vi ville själva bevaka våra intressen och bildade den 26.10.1964 en sektion inom SRA TK. Den 1.7.1965 tog vi steget fullt ut och bildade en egen klubb. Vi har sedan dess fungerat som en fristående klubb inom såväl SRA som Telub och på så sätt bevakat våra egna intressen.

En känsla av samhörighet

Den geografiska placeringen och vårt speciella arbetsområde har tyvärr lett till att vi ej fått den rätta kontakten med kollegerna vid huvudkontoret – med undantag för det idrottsliga utbytet samt några företagsaftnar och fester, som dock endast ett fåtal av "Växjö-borna" deltagit i.

De pågående organisationsförändringarna med en fastare knytning till Växjö samt klubbarnas ökade samarbete, med styrelsrepresentation och trygghetsråd, har gjort att Hässleholmsklubben börjat bli känd inom företaget. En känsla av samhörighet med övriga Telub har börjat växa fram. ■

Service av transmissionsutrustning. Ett moment i TAH jobb i den fasta anläggningen. →

Ett trivsamt kontor fick TAH 1972.

Verkstadsklubben i Växjö

Jan-Erik Svensson

Verksamheten i Växjöverkstaden började för de kollektivanställda den 11.1.1965 då 5 personer anställdes. Det fanns då ännu ingen lokal facklig organisation och man visste inte vilket fackförbund man skulle tillhöra. Detta p g a att FCPF (Försvarets Civila Personals Förbund) och Metall inte kunde enas om vem som skulle organisera arbetarna i det halvstatliga Telub. Företaget tillämpade från början verkstadsavtalet mellan VF och Metall. Metall tillskrev LO:s landsektreteriat för att få frågan prövad om vilket förbund som skulle organisera personalen respektive teckna kollektivavtal med företaget. Resultatet blev efter många vändningar i frågan att VF och Metall träffades i en central förhandling den 29 nov 1965 med bl a representanter för Metalls avdelning i Växjö. De kollektivanställda representerades av Jan-Erik Svensson, Växjö och Bengt Davidsson, Risinge. Från företagsledningen medverkade dir Eric Malmberg, verkst-chef Lennart Lundgren och personalchefen Arne Skutin. Man enades om att verkstadsavtalet

skulle gälla för företagets verksamhet. Man enades också om att ha två verkstadsklubbar, en i Växjö och en i Risinge. Antalet medlemmar i verkstadsklubben i Växjö var då 17, vilket innebar en 100 %-ig anslutning.

FCPF eller Metall – det var den stora frågan.

Verkstadsklubben har utvecklats kraftigt sedan den tiden och gått in på många områden för att bevaka medlemmarnas intressen. Klubben är representerad i företagsnämnd, arbetsutskott, skyddskommitté, personalkommitté, förslagskommitté, olika demokratigrupper samt i lokala förhandlingar gällande kollektivavtalet. Från hösten 1973 är man tillsammans med Risinge verkstadsklubb representerad i Telubs bolagsstyrelse.

Löneläget den största frågan

Under alla dessa år fram till i dag har den största frågan varit att förbättra löneläget för verkstadsklubbens medlemmar. Kanske har det blivit något bättre, men långt ifrån tillfredsställande. Klubbens målsättning när det gäller lönepolitiken för framtiden är dels att höja lönenivån till en rimlig nivå – i förhållande till arbetsmarknaden i övrigt – dels att införa fasta löner av typ månadslön. En av anledningarna till önskemålet om fasta löner är de många tvister och segslitna förhandlingar som ofta uppstår i samband med ackordsättning på verkstaden. ▶

När det gäller egentliga demokratifrågor har det utan tvekan blivit så, att personalen har fått större möjlighet att vara med och påverka såväl sin egen arbetssituation som företagets utveckling i stort i framtiden.

Medlemmarnas aktivitet måste ökas

Studieverksamhet ingår som en viktig del i fackföreningens arbete att nå sina mål. Verkstadklubben har under åren bedrivit lokal studieverksamhet i form av studiecirkel, där deltagarantalet har varit ganska bra.

Skall fackföreningen hänga med i den fortsatta utvecklingen måste emellertid studieaktiviteten ökas för att man med större kunskaper och erfarenheter skall kunna påverka och förverkliga demokratin inom arbetslivet.

Den fackliga organisationen har i dag förstärkt sina ställningar betydligt på arbetsmarknaden genom de nya lagar som under året har lagts fram. Vi har den nya arbetsmiljölagen, lagen om anställningsskydd, lagen om anställningsfrämjande åtgärder samt lagen om förtroendemannans ställning på arbetsplatsen. Dessa lagar ger i många fall fackföreningen tolkningsföreträde i problem som kan uppstå, vilket innebär att arbetsgivaren har bevisbördan på sin sida.

Verkstadklubben i Växjö har i dag 140 medlemmar vilket innebär att alla kollektivanställda är organiserade i Metall. Om vi skall kunna nå de uppsatta målen är det emellertid viktigt att alla dessa 140 också deltar aktivt i klubbens verksamhet. ■

Verkstadklubben i Risinge

Leif Hörberg

Verkstadklubben i Risinge bildades den 5.11.1965. Klubbens förste ordförande var Bengt Davidsson. Han följdes sedermera av i tur och ordning Rune Johansson, Kenneth Karlsson och Leif Hörberg.

Utvecklingen i stort liksom problem som kvarstår att lösa på den fackliga sidan överensstämmer till stora delar med vad som gäller för Växjöklubben.

Från Risinges sida vill vi gärna poängtera att samarbetet med företagsledningen under de gångna åren varit gott och att vi i stort sett fått igenom de speciella önskemål vi haft, t ex lösning av bullerproblem, en ny och ändamålsenlig matsal samt en hel del annat som har med trivseln att göra.

Avståndet inget problem

Man kunde kanske tro att förläggningen av arbetsplatsen så pass långt utanför centralorten skulle medföra särskilda problem, men så har inte varit fallet. Ett positivt resultat av placeringen och den begränsade arbetsstyrkan är en mycket god sammanhållning.

En 50-procentig uppslutning vid klubbmöten är också att notera som positivt.

Som följd av en minskad beläggning under 1973 varslades fem av klubbens medlemmar om uppsägning. Några flyttades också in till Växjö. Av 33 kollektivanställda blev 26 kvar. Sysselsättningen ökade emellertid igen under hösten, några av de förflyttade kom tillbaka och styrkan är nu uppe i 31. Anslutningen till fackföreningen är 100-procentig.

Risingeklubben uttrycker till slut den förhoppningen att samarbetet inom företaget skall bli lika bra i framtiden som det varit hitintills. ■

← En ny och ändamålsenlig matsal har ökat trivseln för Risingepersonalen

SALF-klubben

Kennert Carlsson

SALF, Sveriges arbetsledareförbund, är en av Sveriges äldre fackliga organisationer. Redan 1905 började arbetsledarna tala om att organisera sig. Detta skedde genom en annons i Norrköpings Tidningar, vilket ledde till att man bildade Norrköpings Verkmästarförening. Denna förening var visserligen inte vad vi idag menar med en facklig organisation, men föreningen förändrades snabbt till en organisation av ungefär samma typ som andra fackförbund i landet vid den tiden och utvecklades till våra dagars SALF, ett yrkesförbund med en hög organisationsprocent.

Skillnaden mellan de olika TCO-förbunden diskuteras ofta, speciellt när det sker befordringar inom det egna företaget. Någon större skillnad är det väl inte, men vi är måna att värna om vår målinriktade organisationsform. Vi är ett yrkesförbund och vi anser att man bättre kan bevaka en enskild medlems intressen om inte förbundet är splittrat på flera olika yrkesområden.

Varför organiserar vi oss?

Många frågar sig kanske varför vi organiserar oss egentligen? För många är kanske frågorna onödiga eller svåra att besvara. Det hör på något sätt till anställningen att man skall vara med i ett fackförbund. Vi är medvetna om att vi inte var och en för sig kan bevaka alla våra intressen som anställda. Vi behöver – kanske när vi minst anar det – hjälp för att kunna lösa en tvist med arbetsgivaren. Vart skall vi då vända oss, om vi inte är med i ett fackförbund?

Målinriktad rekrytering

Hur har då utvecklingen varit på 10-åriga TELUB AB för SALF. Tyvärr har den ej gått i den takt man önskat, men förklarliga skäl finns. Vi har en målinriktad rekrytering, som tidigare nämnts. Detta gör att vi ej kan bli något stort fackligt förbund på Telub, men stolthet och "tradition" finns. SALF-ARE har det funnits på Telub

sen starten, som har värnat om organisationens fortlevnad. Detta har resulterat i att en klubb bildades den 2.5.1973 med 6 medlemmar. Efter detta "historiska" datum har utvecklingen varit gynnsam. Klubben har ökat till 10 medlemmar och vi har blivit representerade i de flesta kommittéer och samrådsorgan – en del återstår förstås – våra uttalanden och synpunkter har börjat beaktas och väga lika tungt som andra klubbars, så utvecklingen får anses gynnsam. Vi vill också i denna presentation lovorda det ytterst goda samarbete som har etablerats klubbarna emellan. Det vi ser som mycket värdefullt och positivt är att

våra kamrater i Civilingenjörsförbundet bildat klubb på Telub. Detta gör att merparten av tjänstemännen är knutna till någon klubb. Det primära samarbetet mellan tjänstemannaklubbarna sker i huvudsak i Centrala kontaktgruppen (CK) som bildades 1973.

In på livet

I CK har klubbarna (även Hässleholm och Stockholm är med i CK) kommit varandra in på livet på ett sätt som vi anser är nyttigt för ett långt och livaktigt samarbete, där vi inte minst är skyldiga ett tack till företaget, som

hjälp till att stimulera samarbetet genom att ställa olika medel till förfogande.

Som slutord vill vi säga att vi hoppas på goda framtida år för "JUBILAREN" och ett fortsatt gott samarbete klubbarna emellan. Vidare hoppas vi på att våra broderklubbar inom Metall, som står oss nära, knyts fastare till samarbetet klubbarna emellan, så att ett gemensamt fackligt utbyte kan ske över hela företaget Telub utan hänsyn till ARBETARE-TJÄNSTEMÄN, vi är ju alla arbetare? ■

CF KLUBBEN

Jan-Erik Wettin

CF-klubben är den yngsta fackliga lokalavdelningen vid Telub. Klubben bildades den 16 april 1974 i konferensrummet på mellanplan i samband med förtäring av mat och dryck. Ordförande är Jan-Erik Wettin.

CF-klubben representerar den lokala verksamheten för Sveriges Civilingenjörsförbund CF-STF, som är en sammanslagning av de tidigare Civilingenjörsförbundet och Svenska Teknologföreningen och innefattar såväl fackliga som ideella verksamheter. Medlemskap i klubben tillkommer, förutom

medlemmar i CF-STF, efter beslut av klubben även medlemmar i andra SACO-förbund, t ex Jurist- och Samhällsvetarförbundet, Sveriges Naturvetarförbund, Civilekonomernas Riksförbund.

Eftersom vi är en av de mindre lokala fackliga organisationerna vid Telub och dessutom är relativt nybildade har vi långt ifrån "fullständiga rättigheter" ännu. Vi deltar i företagsnämnden och dess arbetsutskott, trygghetsrådet, personalkommittén, arbetsgruppen för arbetstid och semester samt centrala kontaktkommittén för tjänstemännens styrelserepresentant. Av naturliga skäl

förde vi inte lokala löneförhandlingar 1974 men diskussioner om eventuella sådana för år 1975 pågår. Slutligen vill jag framhålla att (som säkert alla har lagt märke till) vi ännu ej är representerade i matrådet.

Vi har hitintills funnit ett gott gensvar från företaget på våra aktiviteter och vi är övertygade om att det enligt vårt förmenande unika samarbete, som förekommer mellan de olika lokala Metall/SIF/SALF/CF-klubbarna vid Telub, har mycket gott att ge oss alla i framtiden. ■

Ur bildarkivet

Representanter för den danska hæren med arméchefen, generallöjtnant Blixenkroné-Møller i spetsen, gästade företaget den 9 oktober 1968. Gästerna åtföljdes av den svenske arméchefen, generallöjtnant Göransson.

Den 17 mars 1969 besöktes Telub av en grupp riksdagsledamöter. Deltagarna ville genom personligt besök informera sig om verksamheten vid industrier med statlig anknytning.

De anställda representerade i Telub styrelse

Jan Frånlund

Lagen om representation för de anställda i styrelser i aktiebolag och ekonomiska föreningar trädde i kraft den 1.4.1973. Lagen innebär i normalfallet att de anställda får två representanter i styrelsen, av vilka den ena utses av de LO-anslutna och den andra av de organiserade tjänstemännen.

Den nu aktuella lagen innebär, att de anställda genom sina fackliga organisationer för första gången tar del i de företagsledande funktionerna genom sina representanter i styrelsen. Det är alltså ett principiellt mycket viktigt steg som här tagits.

Enligt den nu gällande lagen ingår de anställda i styrelsen med en minoritetsrepresentation. Reformen innebär alltså inte någon reell maktförskjutning till de anställdas förmån i företagen. I undantagsfall kan emellertid representanternas insatser få ett avgörande inflytande på de beslut som fattas. Samtidigt står det emellertid klart, att de fackliga organisationerna får en bättre insyn i företagets beslutsprocess. Dessutom tillförs styrelsen ett breddat beslutsunderlag och nya erfarenheter. På sikt kommer detta att få en betydande inverkan på kvaliteten i styrelsearbetet och på de beslut som fattas, bl a på det personalpolitiska området. Även om effekterna av reformen i ett enskilt företag kan vara marginella, torde bredden på verksamheten – styrelserepresentation kan inrättas i över 2000 företag – innebära en reell förändring av de anställdas situation.

Det är också lagstiftarnas avsikt att införandet av styrelserepresentation för de anställda skall jämna vägen för och påskynda utvecklingen av företagsdemokratin på andra nivåer i företaget. Inom de fackliga organisationerna betraktas reformen som ett litet, men principiellt viktigt steg mot en demokratisering av arbetslivet.

Styrelserepresentanter och kontaktgrupper

Vid Telub har de fackliga organisationerna utsett Jan Frånlund som styrelserepresentant för tjänstemännen med Arne Hellstrand „som suppleant och Jan-Erik Svensson som styrelserepresentant för de kollektivanställda med Rolf Andersson som suppleant. De fackliga representanterna deltog den 21 september 1973 för första gången i ett bolagsstyrelsemöte.

För att möjliggöra ett tillräckligt brett underlag för styrelserepresentantens agerande har, i enlighet med centrala rekommendationer, bildats en central kontaktgrupp med representanter från de olika tjänstemannaklubbarna. En liknande kontaktgrupp har också nyligen bildats på kollektivsidan.

Mer inflytande – större ansvar

Tillskapandet av styrelserepresentationen vid Telub har inneburit att ett nytt verktyg tillkommit att användas av medlemmarna i de fackliga organisationerna i dess strävan mot mer inflytande i beslutsprocessen. Samtidigt innebär detta inflytande också ett större ansvar för de beslut som fattas. De förhandlingar och samråd som förts mellan företaget och de anställda har under alla år präglats av förtroende, öppenhet och samarbete, vilket gör att styrelserepresentationen inte innebär en påtaglig förändring till något "bättre". På sikt kan dock den mer formella medverkan i besluten och det därtill hörande ansvaret innebära ett större fackligt medvetande hos alla anställda, vilket i sin tur med säkerhet kommer att ha inverkan på besluten inom det personalpolitiska området. ■

Stockholmskontoret

En verksamhet i nära kontakt med kunden

Några personliga reflexioner

Curt Holmberg

Tanken på att skapa en representation för Telub i Stockholm hade väl funnits en längre tid men det var någon gång på våren 1966 som man tog det avgörande steget.

Någon större betydelse torde man ej ha lagt vid beslutet om enhetens benämning. Man enades sålunda kort och koncist om Telub AB, STOCKHOLMSKONTORET, vad vi i dagligt tal kallar SK.

Medan det kanske till viss del var politiska lokaliseringsskäl som placerade TELUB AB på småländska högländet, var det andra synpunkter som lades till grund för tillskapandet av SK. Förklaringen var helt enkelt att den klart dominerande delen av våra kunder återfanns inom de centrala militära förvaltningsmyndigheterna, som var lokaliserade till Stockholm.

Enligt vissa kunders uppfattning är vår placering i Stockholm ej endast något självklart utan dessutom ett krav beträffande vissa uppdrag.

Den kanske något speciella verksamheten vid SK och vår nästan dagliga konfrontation med våra kunder har helt naturligt danat oss. Vi har tvingats skaffa oss särskilda kunskaper bl a om operativa ledningssystem och signalnät samt utveckla normer och rutiner, som blivit vedertagna inom de militära förvaltningarna. Vi har lärt oss att självständigt eller tillsammans med representanter från stabs- och förvaltningsmyndigheter göra utredningar. Vi bereder omfattande materielbeställningar för FMV.

Kort sagt förutsätter detta speciella kunskaper och erfarenheter, nära kontakt med kunden och möjligheter att snabbt få del av formella underlag för uppdragens genomförande. ►

Trycket stort men stimulerande

Personalen på SK får naturligtvis ej betrakta sig som unik. Jag vågar dock påstå att vi genom en målmedveten strävan byggt upp ett kundförtroende till oss, som är ett resultat av våra uppskattade insatser.

Den utvecklade, ömsesidiga personkännedomen har skapat den nödvändiga grunden för vår verksamhet. Kunden vet sålunda, att vi innehåller den kompetens, som han förväntar sig, och vågar därför utan mer omfattande granskning godkänna vår produktion. Vi utgör med andra ord den verkliga resurshjälp, som han på grund av personell underbemanning inom FMV tvingas att utnyttja.

Det moraliska trycket på oss är stort men samtidigt stimulerande. Vi måste alltid känna ett med kunden delat solidariskt ansvar, som har ett beroende såväl till den ekonomiska sidan som till hans strävan att uppnå en optimerad teknisk lösning.

Det personliga förhållandet till kunden ställer även speciella krav. Det med tiden utvecklade goda kamratskapet måste alltid förenas med ett omdömesgillt och respektfullt uppträdande.

Erfarenheten visar att varje form av överdriven fraternisering och "knäsittning" medför störningar i samarbetet.

Påståendet beträffande konsultstyrning av kunden är ganska vanligt och tyvärr många gånger en krass verklighet. Det skulle emellertid leda för långt att här närmare ge en förklaring till hur ett sådant förhållande uppstår. Jag nöjer mig därför med att påstå, att varje försök att styra kunden vanligen upplevs av denne som ett försök att undergräva hans integritet, vilket i sin tur ofta resulterar i val av annan leverantör.

För undvikande av eventuella missförstånd vill jag understryka, att Telub ej tillhör kategorin kundstyra.

Begrepp som "gott samarbete på kamratlig grund" med kunden ställes ofta liktydligt med "svansviftning" och

Huset nr 5 vid Midskogsgränd. Här har huvuddelen av Stockholmskontoret samt RS samlats i nya lokaler (våningen närmast under takvåningen)

"bugande" från leverantörens sida. Detta kan endast bemötas på ett sätt.

Den av oss som med sakligt grundade motiv och på ett korrekt sätt ej vågar anmäla en avvikande uppfattning är en dålig hjälp för kunden. Överdriven auktoritetstro till kunden är ofta en tivelaktig premis för objektiv handläggning av tilldelade uppdrag.

Del av Telub

Vid ett tillfälle att beskriva SK verksamhet i nära kontakt med kunden vore det en brist att ej beröra SK som del av Telub, vilket har sin stora betydelse i sammanhanget. Vår placering i Stockholm och därmed kundnära lokalisering kan innebära en risk för autonom verksamhet. Tendensen har tidigare konstaterats och vi måste se till att varje antydan till en upprepning elimineras.

Jag vågar påstå att förutsättningarna idag är förändrade, varför risken för en isolering från HK är nästan obefintlig.

En stor del av Telub verksamhet är numera bättre integrerad än tidigare, varför kamraterna i Stockholm och Växjö dels har lärt sig, dels har tvingats att korsvis använda sig av varandras speciella kompetens. Detta bevisas

bland annat av våra stora telefonkostnader och den höga resefrekvensen mellan Stockholm och Växjö.

Frågan om ett ännu bättre informationsflöde mellan HK och SK står dock alltså på dagordningen.

Våra första trevande ansatser med en handfull tekniker har föga likhet med dagens verksamhet, som sysselsätter ca 50 man.

Utvecklingen ser vi som ett logiskt resultat av kundens ökade förtroende till Telub men får inte på något sätt läggas som grund för självhävdelse. Även om vi är medvetna om att vi slagit in på rätt väg och börjar känna oss varma i kläderna, är vi samtidigt införstådda med att vi ständigt måste förkovra oss och därmed höja vår kompetensnivå. Vi är nämligen medvetna om det stora ansvar som vilar på oss – ett ansvar som ej endast är riktat mot kunden utan till lika stor del mot företagets ledning och våra arbetskamrater i Växjö.

Vi på SK ser idag positivt på framtiden – en utveckling som bör karakteriseras av en målmedveten satsning på kvalitet före kvantitet och en verksamhet, som kommer att vara lönsam för både kunden och Telub. ■

Våra väktare

Våra militära kunder har ställt åtskilliga krav på oss i fråga om säkerhetstjänst vid kontor och verkstäder. Ett viktigt led häri är bevakningstjänsten.

Bortsett från att vi under den första tiden hade egen personal som portvakt i Risinge och att våra telefonister under en längre period svarade för receptionstjänsten i huvudentren, har vi under de gångna tio åren hela tiden utnyttjat Securitas – tidigare Förenade Vakt-tjänster

Det började med ronderande bevakning i Växjö och Risinge. Denna kompletterades efter hand med fast bevakning under arbetstid vid vaktgrindarna. Sedan någon tid tillbaka – närmare bestämt sedan det nya kontorsbygget blev färdigt – svarar Securitas personal även för receptionstjänsten. Genom att receptionister med hjälp av teknisk utrustning också kan övervaka trafiken genom vaktgrinden, har den särskilda portvaktstjänsten kunnat dras in.

Väktarna har visat god förmåga att sköta sitt jobb på ett effektivt men samtidigt smidigt sätt. Många är också "gamla i gården" nu. Att dessa känner en viss samhörighet med företaget framgår inte minst av att de då och då deltar i våra sammankomster och i den idrottsliga verksamheten.

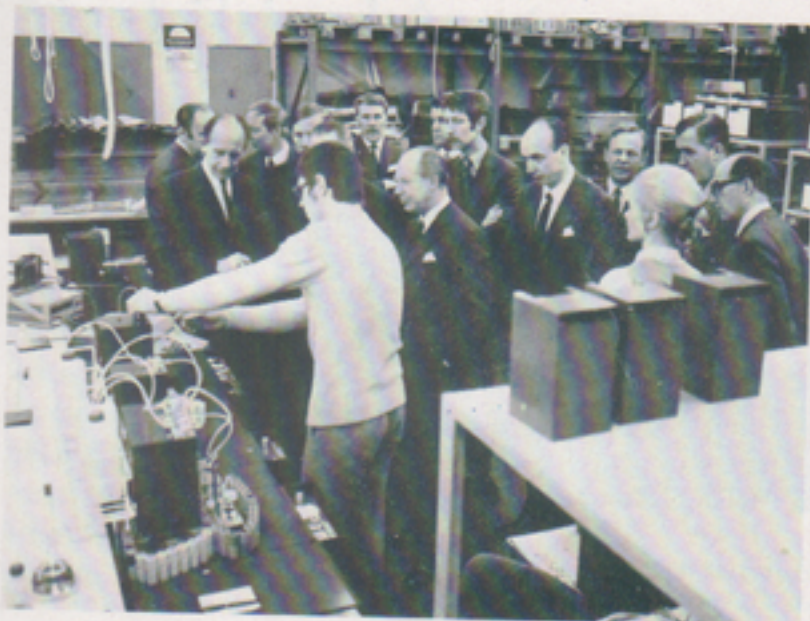
Våra väktare 1968–69 samlade tillsammans med drift- och säkpersonal vid Telub i samband med ett studiebesök.

Vi som har regelbundna kontakter med väktarna och deras ledning i Växjö, Jönköping och Malmö gläder oss åt det goda samarbete som ständigt förevarit.

Redan i ett tidigt skede kom våra kvinnliga väktare i tjänst vid vaktgrindarna i Växjö (bilden t h) och i Risinge. Sedan hösten 1972 svarar kvinnliga väktare också för receptionstjänsten (bilden t v)

Ur bildarkivet

Den 2 mars 1971 besöktes företaget av bostadsstyrelsen med generaldirektör Bertil Sännås i spetsen. Från länet deltog landshövdingen och representanter för länsbostadsnämnden.

I samband med en studieresa i länet besökte riksdagens inrikesutskott företaget den 10 juni 1971. Med på besöket var också representanter för landstinget.

Företaget och den enskilde

Några funderingar kring personalfrågor

Martin Ekdahl

Personalpolitik, samråd, information, medinflytande, arbetstillfredsställelse, trygghet, skyldigheter, rättigheter, utveckling, utbildning, avtal, kamratskap, kontakt. Ord som används bland många andra i det dagliga livet på en arbetsplats. Men de valda orden är några av dem som direkt berör den enskilda människan. Det är ord som väcker engagemang, åsikter och synpunkter och också mycket ofta negativa eller positiva känslor. Detta därför att man kan se en direkt påverkan på den egna arbetssituationen.

Hur svarar då företaget upp mot alla dessa frågor som rör den enskildes förhållande till arbetet? Vem ansvarar för det? Kan man påverka det? Styr vi av en mängd regler? Är företaget demokratiskt eller auktoritärt? Många frågor, men sällan några entydiga svar. Jag skall försöka, om inte att ge svar så i alla fall ge lite information kring ett brett och mångfacetterat område.

Vårt företag är personalintensivt. Det innebär att vi i större utsträckning är normalt beroende av personella insatser både vad det gäller kvalitet och kvantitet. Vi använder större delen av vår faktureringskrona till löner och därmed sammanhängande kostnader. Vi är mycket beroende av rätt arbetskraft och vi är också mycket beroende av personella resurser för att uppnå de produktionsmål, som vi förhoppningsvis är överens om att nå. Men vi behöver alla hjälp med att göra det vi är överens om. Vi behöver varandras hjälp och vi behöver vägledning, råd och styrning både formellt (administrativt) och informellt.

och anvisningar för vår verksamhet. På personalområdet är plattformarna för vårt agerande industritjänstemannaavtalet, verkstadsavtalet, företagsnämndsavtalet etc. Vi har också en allt mer omfattande lagstiftning både arbetsrättsligt och socialt som ger regler men också möjligheter för oss. På vårt plan (företaget) har vi att vid förhandlings- och samrådsbord komma överens om tillämpningar, som vi tycker är bra för oss. Och med oss menar jag alla vi som är anställda. Men jag menar också att "bra för oss" är att komma överens på sådana grunder att våra kunder, ägare, leverantörer, långivare, stat och kommun också tycker att det är bra.

Under de senare åren har vi också börjat lära oss att det s k partsförhållandet på arbetsmarknaden och lokalt inom företagen i många fall kan ersättas med olika former av samråd. Men en bredare medverkan i arbetet med att ta fram vettiga regler för små och stora aktiviteter. Vår företagsnämnd har med åren utvecklats till ett informations- och diskussionsforum vars värde och resultat är svårt att mäta. Men jag är helt övertygad om att den institutionella form och stadga som vårt företagsnämndsarbete kännetecknas av är mycket viktig för vår verksamhet. Att vi sedan måste sträva efter att förbättra och ytterligare höja nivån är självklart.

Företagsaftnar ordnas i företagsnämndens regi. Bilden från Polketten, Folkets park, 1973.

Samråd ger bredare medverkan

Inom Telub har vi aldrig haft några egna övergripande skriftliga hjälpmedel

Med företagsnämnden som stadig grund har det utvecklats andra grupper och kommittéer. Vi har de mera generella, som tar upp frågor inom sitt verksamhetsområde, exempelvis VR-, VL- och VU-grupperna, personalkommittén och AR-kommittén. Vi har också de projektbundna, t ex arbetstidsgruppen, praktikant- och pryogruppen, gruppen för äldre och handikappade i samarbete med arbetsförmedlingen, speciella personalkommittéer när vi ska bygga nytt eller ordna barnfest, företagsafton m m.

Andra forum för olika slag av verksamhet är företagsnämndens arbetsutskott, skyddskommitté och förslagskommitté. Det finns sektionsträffar, stormöten etc. Inom RS har det blivit en bra vana att samla så många som möjligt för att under en dag gå igenom problem och försöka komma fram till samförstånds lösningar.

VR-träff november 1970. Ragnar Lindroth redogör för beredningens organisation och uppgifter.

Alla dessa gruppers och nämnders arbete och resultat är mest av allt beroende av de människor som medverkar i dem. Det är där man genom sitt agerande kan påverka och vara med om att forma en bit av vår gemensamma framtid. Vi har kommit en bit på väg och med det sakligt grundade förnuft, som i stort har präglat samrådsarbetet, finns det mycket gott hopp för en fortsatt gynnsam utveckling.

Utbildning en viktig funktion

En annan viktig funktion för den anställda och företaget är utbildningsverksamheten. Inom vårt teknikområde går utvecklingen mycket fort och det räcker inte att enbart arbeta med tekniken i det praktiska vardagslivet. Man måste "hänga med" alltifrån att följa upp i böcker och tidningar till att mera systematiskt utöka sina kunskaper. Detta både för att kunna klara sina nuvarande arbetsuppgifter och för de nya som väntar runt hörnet. Men utbildning är inte bara ett medel att så att säga tekniskt klara det jag skall göra oavsett om jag är tekniker eller administratör. Vi måste också utbilda oss för att bibehålla och utveckla våra relationer till andra människor, för att bli bättre ledare och medarbetare och för att bättre förstå sammanhanget i en allt mer komplicerad organisations- och beslutsstruktur.

Hos oss ökar medvetandet om utbildningens stora betydelse och en allt större andel av våra resurser satsas på utbildning. Vi arbetar med rent produktinriktade kurser för att klara en apparat, ett system eller en anläggning. Inom området allmän teknisk utbildning anordnar vi tillsammans med kursarrangörer utbildning för att bibehålla och höja den generella tekniknivån. Framst med tanke på att många av oss har externa kontakter har vi utbildning i bl a framställningsteknik. Sedan något år har vi också satsat på ledarskaps- och organisationsutve-

Kurs i arbetsmiljö våren 1971. Grupparbete.

ckling. Denna del är synnerligen viktig då det allt mer komplicerade levnads-mönstret inom och utom företaget ställer stora krav på medarbetarna ifråga om kunskap om sig själv och andra.

En mycket betydelsefull utbildning är den som bedrivs på eget initiativ. Det är många som använder en del av sin fritid för att förkovra sig inom sitt arbetsområde. Från företagets sida bidrar vi med ersättning för vissa kostnader och vi står gärna till tjänst med rådgivning i studiefrågor.

Trygghet är inte bara gedigen orderportfölj

Till sist några ord om trygghet och arbetstillfredsställelse ("motivation" på vårt fikonspråk).

När det gäller trygghet så har vi under senare år fått både lagar och avtal som på papperet definierar och garanterar

trygghet. Kort sagt om dessa skrivna regler: de flesta seriösa företag har redan tidigare handlat som det numera står skrivet.

Men det finns en annan dimension på trygghet, om man sätter den i relation till arbetstillfredsställelse. Man kan känna sig trygg utan att vara nöjd, man kan vara fullt tillfreds med sitt arbete utan att ha trygghet.

De flesta företag arbetar med allt mer förfinade metoder för att kartlägga sin framtid genom bl a budgets- och långsiktplaner. Man satsar hårt på produktutveckling och marknadsfrågor, man träffar långsiktiga affärsöverenskommelser och man ser till att kapitalförsörjningen, bl a genom fusioner, är tryggad m m. Allt detta är absolut nödvändigt för att företaget skall kunna svara upp mot de åtaganden man har. Men vi måste också anstränga oss mera för att gemensamt verka för den enskildes arbetstillfredsställelse. Det är nämligen inte helt säkert att jag blir mera tillfredsställd i min arbetssituation av en gedigen orderportfölj eller en förnämlig utvecklingsplan.

Jag tror att vi måste lägga oss mera vinn om att skapa resurser för en individuell planering. Den enskildes egen utveckling bör bli mera känd och accepterad. Den måste vara förenlig med vår gemensamma utveckling. ■

Ur bildarkivet

På inofficiellt besök kom statssekreteraren i försvarsdepartementet, Anders Thunborg, den 17 september 1970 i sällskap med sin maka. Anledningen till besöket var att Thunborg ställt sig till förfogande för att informera och svara på frågor vid verkstadsklubbens möte samma kväll.

Så mycket mera officiellt var industriministerns, Rune Johansson, besök den 7 februari 1972. Det var första gången industriministern besökte företaget, som planerat besöket "med tyngdpunkt på att visa det möjliga civila alternativutnyttjandet av våra resurser".

Vår yttre och inre miljö

Lennart Lundgren/Ingemar Gustafsson

Alla vi som genom anställning vid Telub kommit att bli Växjöbor har kunnat konstatera att det är ett bra samhälle vi kommit till genom det ursprungliga lokaliseringsbeslutet. Vi har relativt lätt fått bostäder, servicen är bra och vi kan göra oss glädje av fritiden och vi kan komma till jobbet både snabbt och lätt.

Beträffande Telubs lokalisering inom Växjö kommun så tycker man idag att styrelsens beslut under 1963 och 1964 om förvärvet av marken i Växjö respektive arrenderingen av marken i Risinge inte borde ha varit något svårt beslut. Vi vet dock att man var åtskilligt osäker om hur det skulle falla ut, eftersom båda de tilltänkta områdena var "rena urskogen" vid den tiden och långt ifrån bebyggelsen. Man var också ängslig för att kraftledningen och ställverket i Växjö skulle kunna störa televerksamheten där.

När byggnationen startade med projektering så fanns det något så när underlag för Risingebyggnaderna genom att man kunde dimensionera efter erfarenheter från robotverkstäder i England och detta arbete började man våren 1964. Lokalerna stod sedan färdiga i juni 1965 och efter 9 års användning och ganska stor utveckling av verksamheten i Risinge så kan man konstatera att lokalerna stått sig bra med relativt små förändringar. Och förhoppningsvis skall det gå bra att passa in aktuell verksamhet där även i fortsättningen.

I Växjö däremot fick man från början koka soppa på en ganska krokig spik, för där hade man just inget underlag för vad det skulle bli, utom att det skulle bli en teleteknisk verkstad med tillhörande kontor. Det fanns visserligen en diger utredning, men den talade om en verkstad med 1600 anställda (senare nedtaget till 800) och det verkade så osannolikt att det var svårt att använda underlaget, eftersom man inte visste vad man vågade räkna med.

Utbyggnad i etapper

Det togs ett beslut under 1964 att man först skulle bygga en liten allround byggnad om 1000 kvadratmeter och därefter bygga ut för en kapacitet om 400 personer i verkstäder och kontor. Och byggnad F — den nuvarande sk förrådsbyggnaden — startades hösten 1964 och var inflyttningsklar den 5 januari 1965 efter ett forcerat jobb, inte minst för de fåtaliga Telubfunktionärerna som skulle fixa till layout för produktionen med verkstäder, förråd, kontor m m.

Under tiden fram till att byggnad F stod färdig var man inhytt i kontor och utbildningslokaler på olika platser i staden.

Hösten 1964 startade också projekteringen av Ljungadalsverkstaden under medverkan av bl a en konsult från L M Ericsson och i februari 1965 påbörjades byggnationen. Det var mycken skog att ta ner och mycket berg att spränga bort.

Styrelsen och företagsledningen hade ju att ganska ensidigt besluta om dessa byggnader, eftersom det inte fanns någon personal att samråda med. Två andra samråd fick dock ganska stort genomslag: dels ställde försvaret krav på sekretessen, det fick inte bli några lågt sittande fönster och dom "trivselfönster" som accepterades skulle vara med betongglas, dels hade höjden på kontoret från början hållits nere, men efter uppvaktning hos byggnadsnämnden fick Telub godkännande att bygga upp kontoret till nuvarande höjd. Alla lokaler byggdes med så fria ytor som möjligt för att man skulle ha möjlighet att ändra indelningen med plåtväggar efter behov.

Resultatet blev ganska gott

Från och med inflyttningen i september 1966 har Ljungadalslokalerna tjänat verksamheten bra och i stort sett medgivit all erforderlig anpassning.

Lokalerna byggdes med fria ytor för att möjliggöra erforderlig anpassning.

Miljön har, sett från personalsynpunkt, i stort motsvarat förväntningarna även om vissa detaljer såsom värme, ventilation och fönsterlösa verkstäder har vållat viss irritation och krävt åtgärder.

Vid tillbyggnaden av kontoret och verkstäderna 1971–72 fanns det förutsättningar för samråd med personalen beträffande byggnadsutformningen och detta medverkade till dels att den nya verkstaden fick sin utformning med mindre bredd, lägre takhöjd och trivselfönster samt förbättrad ventilation, dels att vi fick en trevlig färgkonditionering både i verkstaden och i de nya kontorslokalerna samt i matsalen och bra fritidslokaler i nya kontorshusets källare.

Av utomstående uppfattas vår industri-miljö som mycket god och det är nog en uppfattning som de flesta anställda instämmer i. De mörka fläckar som idag finns, bl a trångt på vissa enheter, hoppas vi komma till rätta med i samband med nu planerade tillbyggnader under 1974–1975.

Arbetarskyddet växer fram

När produktionen startades upp i början av 1965 så koncentrerades de allra första insatserna på att få till stånd funktionerande produktionsrutiner, arbetsredovisning, materielan-skaffning m m.

Efterhand som verksamheten utvecklades och flera anställda tillkom så kom det också impulser beträffande vissa arbetarskyddsåtgärder. Främst var det de elektriska riskerna och hanteringsriskerna som då observerades.

Det gällde ju att säkerställa att företaget kunde svara upp för säkerhet, sundhet och trivsel i arbetet i enlighet med arbetarskyddslagen av år 1949. Redan hösten 1965 tillsattes därför en skyddsingenjör, Rune Arwin — sedermera avlöst av Ingemar Gustafsson — samt skyddsombud.

På ytbehandlingen finner vi huvudskyddsombudet vid Ljungadalsverkstäderna.

I slutet av september 1965 gjordes den första skyddsbesiktningen av verkstäderna med åtföljande åtgärder.

I början av 1966 kom företaget upp emot gränsen 50 anställda och det beslöts då att en skyddskommitté skulle tillsättas. Lennart Lundgren blev ordförande och i övrigt ingick tidigare angiven skyddspersonal.

Skyddskommitténs arbete startade med ett förberedande sammanträde i februari 1966 och därefter nedlades ett intensivt arbete på att få fram föreskrifter för verksamheten dels fram till det första ordinarie skyddskommittésammanträdet i september 1966, och dels sedan i fortsättningen under 1966–1967.

Vissa av dessa föreskrifter om skyddsombudens arbetsuppgifter, arbetsledarnas arbetsuppgifter i skyddsfrågor, skyddsingenjörens uppgifter m fl gäller fortfarande.

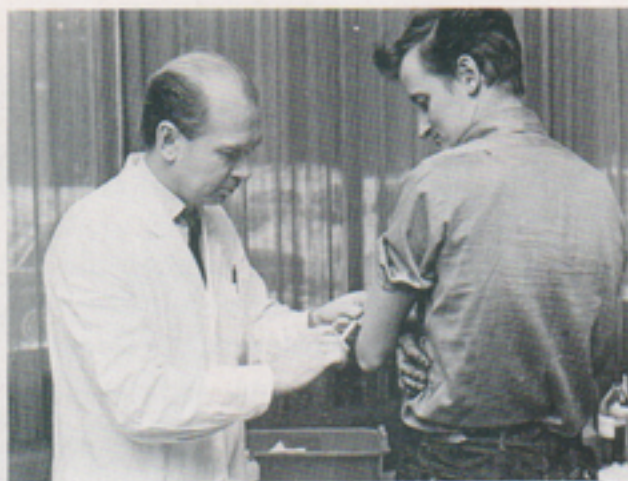
En kurs avseende arbetsmiljö anordnas i september 1971 på Hornsbergsskolan.

Skyddskommittén har sedan dess arbetat vidare på att följa upp skyddsverksamheten och utveckla den i takt med företagets utveckling. På arbetarskyddssidan tillkom en SAF/LO-överenskommelse år 1967 och denna angav bl a företagets uppgifter på hälsovårdsidan.

År 1968 tillkom Växjöindustrins Hälsovårdscentral som ett organ för Växjöföretagen att få bättre akutvård för sina anställda och som ett komplement till arbetarskyddet beträffande arbetshygien och arbetsmedicinska undersökningar.

Hälsovårdscentralen har varit en lyckosam satsning, där vår nuvarande styrelseordförande, Eric Malmberg, gjorde en magnifik insats när det gällde att få igång verksamheten trots den uttalade tveksamhet som fanns från många håll till en början.

Intresset för de anställdas välfärd har också tagit sig uttryck i lagstiftningen. Bl a tillkom de så kallade äldrelagarna

Hälsovårdscentralen — en lyckosam satsning.

år 1971. Detta har inom företaget följts upp med speciella anpassningsgrupper.

Större ansvar och befogenheter

På arbetarskyddssidan gäller fr o m 1 januari 1974 en ny lag, som ger större ansvar och befogenheter åt de anställdas representanter i skyddsverksamheten, dels då det gäller att följa upp denna verksamhet lokalt, dels också när det gäller att handlägga hälsovårdsfrågor och frågor angående byggnadstillstånd m m.

Denna nya verksamhet har startat och kommer som vi hoppas att ytterligare utvecklas i samband med planerade utbildningsinsatser inom arbetarskyddet.

Vi hoppas att arbetarskyddet även i fortsättningen skall omfattas med samma stora intresse vid Telub som hittills både från skyddsombudens, arbetsledarnas och övriga anställdas sida. Vad det gäller är ju att i den löpande verksamheten ta vara på de anställdas intressen i en god industrimiljö.

Det goda resultatet hittills av våra totala miljöinsatser kanske speglas bäst i det förhållandet att vi ligger mycket bra till när det gäller såväl olycksfalls- som frånvarostatistik och att vår personalomsättning är låg.

Målsättningen är därför att kunna hålla denna nivå även i fortsättningen och att inom ramen för våra möjligheter förbättra den och därvid är vi alla inom företaget medverkande och medintressenter.

Telub Sångarlag

När Lennart Lundgren, initiativtagare till sångarlaget och dess förste körledare, år 1972 lämnade över dirigentstaven till Henry Fridborn gjorde han en historisk återblick. Vi har här försökt oss på ett sammanfattande referat av den återblicken.

"Det var på hösten 1969 det började. Telub var fortfarande AB Teleunderhåll, hade nått upp till ca 480 anställda och Eric Malmberg var VD. Den militära underhållsverksamheten hade fått sin form och företaget hade börjat utvecklas genom "inkorporeringar". Telub IF, som startat redan 1964, skulle fira 5-årsjubileum i mitten av oktober. Förberedelsearbetet härför var i full gång".

En dag när Lennart frågade dåvarande ordföranden, Sven Granath, hur det gick med jubileet fick han till svar att det började klarna, men "det var ju synd att vi inte hade någon kör på Telub för då hade den kunnat hjälpa till".

Lennart svarade då "i ett anfall av glättigt övermod" att "visst har vi en kör på Telub". Sven betvivlade detta, men Lennart vidhöll att "den 18 oktober, då har vi en kör, så ta Du in den i programmet".

Det framgår av Lennart Lundgrens berättelse att han, i varje fall i någon mån, visste vad han gav sig in på. Jan Stenberg var, ditlockad av Lennart, redan med i Växjö manskör som "en bra 1:a bas". Där fanns också Sölve Gustavsson som 1:e tenor. Att det fanns ytterligare en del sångare på Telub var också bekant. Redan 1968 hade företaget tagit på sig ansvaret för underhålningen på Tekniska föreningens julfest. Där underhöll man med både sång och musik. Framförandet blev bejublat, ja "det var faktiskt så framgångsrikt att Tekniska föreningen fick problem med att få något annat företag att agera året därefter".

En kör kommer till

Samtalet med Sven inträffade på en onsdag. Redan på lördagen träffades

en kvintett för att resonera om saken. Förutom Lennart, Jan och Sölve ingick Rune Arwin, som "vi visste var en glad sångare i 2:a tenorläge", och Evert Gustafsson "som någon fått reda på var före detta manskörsångare från Västerås".

Diskussionen utmynnade i att man skulle "försöka fixa ihop en liten kör". Man kom överens om vilka som i första hand borde kontaktas.

Redan lördagen därpå, någon gång i mitten av september, samlades man för träning i filmsalen. För Lennart hade förstås arbetet med förberedelserna börjat en vecka tidigare. Vi citerar:

"För det är ju inte särdeles lätt att sjunga vanlig svensk manskörsats när man måste räkna med starkt begränsade resurser i 1:a tenor och 2:a bas och därtill oerfarna körsångare.

Som jag minns så tänkte jag så här:

Om vi ställer upp och sjunger så måste det bli något som åhörarna upplever som positivt och då kan det inte bli den vanliga manskörsrepertoaren för den är rätt gammalmodig och förresten så klarar vi den inte. Det måste bli något som samtidigt är enklare och klatschigare. Jag tänkte då på den amerikanska collegekörstilen med melodier mestadels i 2:a tenor eller 1:a bas eftersom dessa stämmor är lättast att besätta och att denna körsats inte kräver så stor kompetens.

Så jag letade efter sådant men hittade inte så mycket användbart och då skrev jag ihop några egna enkla arrangemang. Så utgångspunkten för repertoaren blev:

Good Night Ladies	Lgs arr
When the stars begin to fall	
Turn out	
Vad skall vi göra med de blanka gevären	Lgs arr efter Family Fours "Tio i topp-låt"

Kinkan

Förträningen startade i högt tempo med ca 10 sångare och som jag minns så körde vi allra först in "Good Night Ladies".

Jubileumsfesten

När fredagen var inne och kören samlades på Stadshotellet för förövning var Lennarts slutinstruktion "att hellre sjunga starkt och käckt än vackert" vilket enligt körledaren "i varje fall fick Sölve att höja på ögonbrynen".

Så började jubileumsfesten och Lennart berättar vidare:

"Festen i sig själv var trevlig, men för oss sångare var premiären lite orolig för lokalen var stor och det blev efterhand stimmigt och tidsschemat var svårt att hålla.

Vi skulle sjunga i två omgångar, men det blev bara den första. Sången fick ett positivt mottagande, men när det

blev aktuellt för andra omgångens sång var det så stimmigt att jag ansåg det meningslöst att försöka ställa upp.

På hemvägen kom vi fram till att vi kunde vara nöjda med vår insats och detta blev senare bekräftat av många deltagare i festen – det fanns dom som sa att det här med kören var det roligaste som hänt Telub på flera år”.

Kören blir Telub Sångarlag

Efter hand kom det flera önskemål om körens medverkan, till att börja med i Luciafirandet. Det gjorde man med "Staffan var en stalleträng", "Betelehems stjärna" och "Hej Tomegubbar". Tanken var "att Luciafirandet i sig självt är så finstämt att det kunde behövas lite salt i vällingen som "Hej" och "Staffan".

Det var efter dessa båda framträdanden Telub Sångarlag formellt instiftades. Det skedde i samband med "en rolig kväll i anslutning till övningens avslutande fredagen den 19.12.1969".

"Ja", säger Lennart till slut i ett andetag" resten finns i protokoll och det har kommit till många bra sångare och det har blivit stadgar och egen elorgel och sång i matsalen på Valborg och på höstarna och sång vid årsuppvaktningar och på företagsaftnar och Lucia och gökottor och höstliga surströmmingsfester och en maskerad i toppklass och våra uppträdanden och tillställningar har blivit tradition och

Den egna elorgeln, här trakterad av Henry Fridborn, är en viktig del av sångarlagets utrustning.

Sångarlaget har blivit en institution vid Telub och räknas som en positiv tillgång inom företaget.

En summering

Så här vill Lennart summera sina tidigare och – som han anser – fortfarande relativt aktuella funderingar över Sångarlagets verksamhet.

1 Huvudsaken med Sångarlaget är inte att det skall bli en väldigt framstående manskör utan att den blir ett forum för en glad och otvungen sånglig samvaro i teknologisk anda, en slags "way of living" eller åtminstone "way of att roa sig" som via sångarlaget kan föras ut i företaget och till de anställda.

- 2 Detta dels genom körens framträdanden men även genom körens arrangemang där sångarglädjen bör sitta i högsätet och genom att kören fortlöpande bör sträva efter att få med alla anställda antingen som aktiva sångare eller som passiva medlemmar och festdeltagare.
- 3 Att Sångarlaget skall sträva efter att uppehålla en populär repertoar som folk gärna lyssnar till så att vi verkar till att popularisera manskörssången och kan få in de nyanställda och yngre i den sångliga verksamheten.
- 4 Att Sångarlaget skall företrädesvis hålla sig till att sjunga inom företaget och att ambitionerna att framträda inte bör få växa mera än att övningar och framträdanden känns positiva och upplyftande.
- 5 Att ingen formalism skall belasta verksamheten utan att umgänget i kören skall utmärkas av kamratlighet och gemensam sångarglädje.

Så långt Lennart Lundgren

Kören har idag 20-talet sångare och 100-talet passiva medlemmar. Ordförande är sedan starten Jan Stenberg. Verksamheten fortsätter i samma friska stil som körens första dirigent har gett uttryck för och som vi ju alla kommit i åtnjutande av.

Ur bildarkivet

Den 13 juni 1972 besöktes Telub av ÖB, general Stig Synnergren. ÖB studerade särskilt Rb 68-verksamheten. Han ville också "bilda sig en allmän uppfattning om den kapacitet och det kunnande som finns samlat vid företaget".

I år, närmare bestämt den 27 mars, var det dags för besök av militärbefälhavaren för Södra militärområdet, generallöjtnant Kari-Eric Holm. I sällskap med stabschefen och chefen för armésektionen besåg MB våra resurser inom olika produktionsområden.

10 år med Telub IF

Stellan Löwenadler

Denna berättelse vill försöka spegla föreningens utveckling under de tio år som gått sedan dess tillblivelse. Den bygger — främst av tidsskäl — helt på styrelsens och sektionernas årsberättelser samt på Telub-nytt. Detta ger omedelbart en nog så allvarlig begränsning. Det har givetvis hänt ganska mycket — och många gånger både spännande och roliga saker — som aldrig fästs på papper. Vi får hoppas att sådant lever kvar i en muntlig tradition, även om det inte kommer med i denna tyvärr ganska ytliga redogörelse.

Egentligen skulle man i en skrift som denna inte namnge enskilda personer, detta för att inte begå för stora orättvisor. Många har arbetat i det tysta, gjort väl ifrån sig som ledare eller aktiva idrottsutövare utan att därför ha kommit med i våra annaler. Vi kommer emellertid att i stor utsträckning frångå denna princip, vi får ta risken.

Hur föreningen föddes har redan skildrats i Telub-nytt. Vi skall därför inte gå närmare in på detta nu, bara konstatera att tillblivelsen daterar sig till den 19 oktober 1964 och att det var eleverna i den dåvarande inbyggda verkstadsskolan som tog initiativet. Många av dessa elever finns fortfarande kvar vid företaget.

Den allra första aktiviteten var handboll. Det var, om vi förstätt saken rätt, möjligheten att komma med i den stundande korpserien, som gjorde att föreningen fick sin tillblivelse just vid den nämnda tidpunkten. Det visade sig emellertid ganska snart att det också fanns intresse för tennis och bordtennis och frampå våren lockade fotbollen.

Verksamheten delas upp

Antalet idrottsutövare har stigit kontinuerligt i takt med antalet anställda inom företaget. Från att 1965 ha haft

68 medlemmar är föreningen nu uppe i ca 350, varav ett drygt 30-tal inom Stockholmsregionen. Hässleholmarna har från början haft en egen förening och har så fortfarande.

Sedan 1970 har Telub IF också en hedersmedlem, Eric Malmberg. Själv i hög grad aktiv inom tennisen visade han också ett stort intresse för den övriga verksamheten, ett intresse som för resten glädjande nog kvarstår även efter förflyttningen till Eskilstuna. Där om vittnar bl a vandringspriser inom korpen och vår förening.

Efter hand som antalet aktiva växte delades verksamheten upp på olika sektioner. Året 1966 hade vi fem sådana, förutom ovannämnda fyra även hockey-bockey. Nästa år tillkom skytte och orientering — sedermera omvandlat till "allmänna sektionen". Från 1970 och framåt tillkom efter hand bowling, volleyboll, badminton och squash. Stockholmssektionen, slutligen, bildades 1974. Dessförinnan hade dess verksamhet i viss mån knutits till de olika sektionerna i Växjö. Telub IF leddes från starten av en styrelse bestående av ordförande och fyra ledamöter. Efter hand som medlemsantalet växt har också styrelsens arbete ökats väsentligt. Årsstämman 1971 beslöt därför öka antalet styrelseledamöter till sex.

Goda förutsättningar

Föreningens och styrelsens förste ordförande, Sven Granath, gjorde under Telub IF:s första fem år en stor insats för att föra verksamheten framåt. Han engagerade sig efter hand hårt även i korpssammanhang och har numera, efter att under några år ha ägnat sig åt Växjökorpen, utsetts till ordförande i länsförbundet.

Granath efterträddes 1970 av Stellan Löwenadler. Fr o m 1974 är Olle Sandberg föreningens ordförande. Ekonomiskt sett har Telub IF från början varit rätt lyckligt lottad. Tack vare årliga anslag från företaget har

verksamheten kunnat bedrivas i av medlemmarna önskad omfattning och utan egentliga ekonomiska bekymmer. Medlemsavgifterna har också kunnat hållas så låga som från början 5:—, sedermera 7:— kr.

Kostnaderna för föreningens drift har stigit från 2.200:— kr 1965 till ca 21.000:— kr 1974.

Det är emellertid inte bara i form av årliga anslag som företaget stött föreningen ekonomiskt. Telub IF:s hittills största satsning — tennisbanan — hade givetvis inte kunnat komma till stånd utan företagets hjälp dels i form av mark inom Telubs område, dels i form av borgensförbindelse.

När sedan legoverkstaden och det nya kontoret byggdes tillkom vår utmärkta motionshall. Extra anslag för utrustning av hallen har också kommit föreningen till del. Och så träningsoverallerna. Tack vare extra bidrag även till dessa har ca 300 anställda kunnat köpa en träningsoverall i bra kvalitet till mycket rimligt pris. Förhoppningsvis skall så småningom ännu fler visa sig på banor och ute i naturen med telub-märket på ryggen — en god PR för företaget och Telub IF.

Höga mål

Enligt stadgarna har föreningen till uppgift "att genom utövande av gymnastik, idrott och friluftsliv verka för personalens fysiska och andliga fostran samt för främjandet av en god kamratanda".

Detta är höga mål. Har vi kunnat uppfylla dem? Det finns inget statistiskt underlag för den saken. När man emellertid ser vilken omfattande verksamhet de olika sektionerna bedriver, vågar man kanske ändå tro att detta till någon del medverkat till den relativt sett låga sjukfrånvaron inom företaget.

Året 1969 gav också ett synligt bevis på att verksamheten inte gått spårlöst

förbi. Det året vann föreningen inom Växjökorpen i hård konkurrens med andra företag det av 25-årsjubilerande Rikskorpen uppsatta priset till "Årets företag". Tävligen gick ut på att inrapportera så många starter som möjligt i olika motionsaktiviteter. Telub nådde sammanlagt 3.185. Detta renderade oss en av Christer Sjögren utförd skulptur i glas, som numera kan beskådas i prisskåpet i personalmatsalen. Hela tävligen gick under beteckningen "25 år yngre med korpen".

Det var naturligtvis särskilt roligt att få priset just det år Telub IF fyllde fem år. Tack vare detta kunde glasskulpturen överlämnas vid den festlighet som i anledning av "jubileet" avhölls på Stadshotellet. Vid samma tillfälle fick föreningen också andra gåvor, ett vandringspris av TTK, en ordförandeklubba av Lars-Olof Rahlén, ergometercykel av företaget, blommor m m.

En glad företagsledare tar emot korpidsportförbundets pris till "Årets företag" inom Växjöregionen. Stående till höger Växjökorpens dåvarande ordförande, Egon Persson samt Sven Granath, Telub IF ordförande.

Inom en förening, av vilken typ det vara må, tenderar det ofta till att bli så att ett antal särskilt aktiva helt lägger beslag på den ledningsorganisation och de pengar som står till förfogande — till förfång för de övriga. Telub IF har under hela sin tillvaro sökt motverka detta genom att satsa på aktiviteter av så många olika slag som möjligt för att så många medlemmar som möjligt skall kunna finna sig tillrätta åtminstone inom något område. Detta framgår bl a av det faktum att nya sektioner bildats efter hand som intresse visats för någon sportgren.

Slutligen har man inom allmänna sektionen sökt förena alla dem som framför egentlig idrott föredrar att under organiserade former promenera i skog och mark.

Framtiden ljus

Alla fritidsaktiviteter har en baksida, som tydligt framstår om inte intresset delas av hela familjen. Begreppet "idrottsänka" är ju känt. Telub IF har sökt motverka detta förhållande genom att engagera även familjemedlemmar i sin verksamhet. Många har redan utnyttjat dessa möjligheter på olika sätt, t ex vid våra friluftsanslag, i badhuset, i motionshallen, vid fotbollsresor, inom tennisen m m. Kanske kan detta få ännu större omfattning vad tiden lider.

Allting tyder på att Telub IF går en givande framtid till mötes och att de högt satta målen skall kunna nås. Många goda ledare, många aktiva föregångsmän och -kvinnor borgar för detta. Så gör också det positiva intresse som visats från företagsledningens sida. Med friluftsliv i allmänhet och därutöver squash som stora intressen går Benkt Dahlberg, nu dessutom ordförande i Växjökorpen, före med gott och efterföljansvärt exempel.

HANDBOLL

Handboll blev, som sagt, vår första aktivitet. Bosse Skough blev tränare. Det hade han varit även på sin tidigare arbetsplats, han hade också gått genom särskild tränarkurs. Telub tog på sig ansvaret att arrangera och leda korpserien de första åren. Åke Rinneby höll trådarna i sin hand.

Några större framgångar inom serien blev det väl inte till att börja med. En femte plats i div 2 höll man dock under ett par år.

Först 1971 vände lyckan. En andraplats i serien medförde uppflyttning till div 1. Där höll man sig kvar i två år. Efter ett nytt gästspel i div 2, som laget vann utan poängförlust, är man nu åter i div 1.

Det första handbollslaget.

Vissa år, men långt ifrån alla, har man också lyckats åstadkomma en intern serie. TA har hittills gjort bäst ifrån sig i denna med två inteckningar i vandringspris. Ett par matcher mot kollegerna i Hässleholm har spelats, med seger och förlust rättvist fördelade mellan lagen.

På våren 1969 spelades också en handbollsmatch mot Storno i Köpenhamn, en match som Telub vann ganska överlägset. Det var visserligen inte handbollslaget som sådant, utan ett antal befattningshavare, som hade mycket med Storno A/S att göra och därför fick besöka företaget. Men det gör ju inte saken sämre.

Handbollslaget har haft stora problem med träningen — långa perioder har det inte blivit någon träning alls. Detta har berott dels på svårigheten att överhuvudtaget samla spelarna — resor, studier och mycket annat lägger hinder i vägen — dels på att det inte gått att få disponera träningslokaler på vettiga tider.

BORDTENNIS

Redan under bordtennisens första år — 1964/65 — blev aktiviteten hög. Ett 80-tal matcher spelades bara under hösten. Ett bord hade inköpts och lokal ställde företaget till förfogande i då disponerade utrymmen vid Skogsåsvägen.

I en turnering med 19 deltagare kordes Telub IF:s första mästare, Yngve Gustavsson. Han lyckades också bibehålla sin ställning som obestridd mästare ända fram till 1968. Redan under de första åren dök emellertid nya

namn upp, som skulle komma att hålla sig kvar i bordtennistoppen under år framöver. Nils-Olof Andersson, t ex, var 1966 trea efter Leif Hellmark och är fortfarande med och slåss i toppen. Ingvar Jacobsson, Leif Karlsson och Curt-Ove Johansson är andra, som under många år figurerat i prislorna. Från 1972 är Göran Karlsson en spelare som visat sig inte vara att leka med.

Leif Karlsson, en av dem som många gånger kämpat om tätplaceringar.

Det har varit sämre beställt med den kvinnliga representationen. Så vitt vi kunnat utröna har vi bara en gång haft en kvinnlig deltagare i en tävling, nämligen 1970, då Monica Mukka ställde upp i klubbmästerskapet.

Sedan 1966 har klubben haft två lag med i korpserierna – 1974 t o m tre lag. Det har blivit många bra resultat genom åren, t ex 1967, då det ena laget blev tvåa i sin grupp, 1968 med en femteplacering i elitserien och en tredjeplacering i div III, 1971, då förstalaget med en andraplacering på nytt meriterade sig för div I samt slutligen 1973, då andra laget vann sin serie med uppflyttning som följd, och 1974, då tredje laget blev tvåa i sin grupp och andra laget flyttades upp till div I, där för övrigt första laget höll sig kvar.

Också i Växjömästerskapen för korpsspelare har fina resultat nåtts såväl i singel som i dubbel.

Även om det är ett fåtal spelare som regelbundet figurerar i toppen så har bordtennisen nått en mycket stor bredd inom företaget. När vi 1968 flyttade in i det då nybyggda kontorshuset, disponerade sektionen träningslokal i källaren. När publikationssektionen flyttade till "Munken" ställdes ett bordtennisbord till förfogande där.

Ett 90-tal spelare har sedan dess varit igång mer eller mindre intensivt. Sedan motionshallen blivit färdig och ett tredje bord kunnat inköpas har träningsmöjligheterna avsevärt förbättrats.

TENNIS

Tennisintresset vid Telub vaknade i ett mycket tidigt skede. Svårigheten att disponera tennisbanor i Växjö gjorde starten trög. Trots detta var redan under 1965 ett 25-tal spelare igång. Först efter vår egen tennisbanas tillkomst – och i viss mån också Växjös inomhusbanor – blev förhållandena bättre. Ja, t o m så bra att Telub IF kan hyra ut tennistid till utomstående spelare, med en viss inkomst som följd.

Under startåret spelades en utslagstävling i två grupper. Segrare blev Sven Hildenborg och Lars-Erik Persson. I korpserien, grupp 3, vann vårt lag, Eric Malmberg, Sven Hildenborg och Leif Hellmark, obesegrade.

Inom tennisen har det i kanske ännu högre grad än inom bordtennisen varit fråga om ett "fåvälde", där regerande fursten länge hette Sven Hildenborg. Ända fram t o m 1970 stod Sven som klubbmästare, allvarligt hotad bara av Eric Malmberg, det sista året avlöst av Bengt Bengtsson.

Det av Eric Malmberg uppsatta första vandringspriset erövrade Sven för alltid 1968. Även i det 1969 nyuppsatta priset hann Sven med att ta en inteckning. Men så kom Curt Edh. Och även om Sven gjort Curt äran stridig i klubbmästerskapet så erövrade Curt 1974 vandringspriset för alltid.

Hittills har dessa båda kämpar syntts oslagbara. De som – förutom Bengt – gjort allvarliga försök att detronisera dem, är närmast Erik Nilsson, Ulf Fransson och Tommy Engström. Kampen går vidare.

Även tennisen har haft svårt att locka våra damer. Bara ett år – 1968 – ställde dessa upp till tävling, sedan ett 10-tal tränats av Trygve Löthman. Sonja Johansson vann den gången. I korpserierna har Telub deltagit med flera lag. Framgången har varit växlande liksom – tyvärr – även rapporteringen.

Liksom 1965 vann lag 1 1967 sin grupp. I stället för Hellmark spelade då Arne Hellstrand.

Året 1971 hade vi fyra lag med, som alla nådde utmärkta placeringar. Nästa år hade antalet lag ökat till fem. Också nu blev placeringarna förnämliga – 1, 2, 3, 4 respektive 5 i de olika grupperna. Bland framgångarna 1974 kan nämnas att Erik Nilsson med son vann div 2.

Även i Smålandsserien har ett lag varit med. Här lyckades laget 1971 nå en förnämlig andra plats i div 1.

Två svårslagna kämpar inom tennisen.

FOTBOLL

Med ett 7-mannalag i korpserien startade fotbollssektionen sin verksamhet 1965. Denna representation har sedan fortlevat – om ock med nya spelare efter hand – och lever ännu kvar. Redan 1966 kom också ett 11-mannalag med i bilden och 1970 vågade sig våra flickor på att ställa upp ett damlag.

Just året 1970 medförde en markant breddning av fotbollsintresset över huvud taget, ett intresse som sedan ökat från år till år. Under 1970 spelades ett 40-tal matcher, 1972 ca 60 och i år ännu fler. Läger man till detta alla träningstillfällen och konstaterar att fotbollssäsongen, inklusive inomhus-träning, upptar större delen av året så är det inte så svart att hålla med sektionens ledare och allt i allo, Fredrik Bjerstedt, om att sektionen är synnerligen aktiv.

En stor del i det stora intresset och de många goda resultaten har förstås tränarna, för herrlaget Leif Hörberg och för damlaget Rune Johansson, sedermera avlöst av Tommy Sjöstéen.

Några stora lagrar har 7-mannalaget kanske inte skurit. En tredjeplacering 1968 och ett par femteplaceringar torde vara de bästa resultaten. Laget har emellertid vid åtskilliga tillfällen visat prov på god förmåga och har också hela tiden hållit sig kvar i serien – inte dåligt bara det.

Under säsongen 1969 ställde Telub också upp ett lag i "veteranserien".

Telubs sk "representationslag", 11-mannalaget, kom alltså in i bilden 1966. Efter ett par års medelgoda placeringar kom laget 1968 på en hedrande andraplats i korpserien. Under de kommande åren skulle resultaten variera en del, men man har ändå alltid poängmässigt hållit sig i närheten av toppen.

Även om laget 1973 nådde en utmärkt tredjeplacering vill man kanske gärna se 1972 års fjärde plats som ändå bättre. Poängskillnaderna var då så små att en seger i sista matchen hade givit serieseger, medan laget med oavgjort

alltså fick nöja sig med fjärdeplatsen.

I Smålandscupen har 11-mannalaget varit med sedan 1970. Även där har resultaten växlat – från utslagning i första omgången till seriefinal. Det sista inträffade 1972, då emellertid Linnérs i Alvesta blev för svåra.

Sedan 1972 har också ett 7-mannalag ur representationslaget spelat med i Skåne-cupen. Första året föll laget ur i tredje omgången, nästa år i den andra.

Sedan 1970 försvaras även i amazonserien Telubs färger av ett lag. Resultaten i serien har kanske varit lite upp och ned även för flickorna, men intresset och energin har det sannerligen inte varit något fel på. Sina bästa resultat har laget nått på träningsmatcher, där har det blivit många vinster. Hösten 1973 bör också gå till hävderna: seger i tre seriematcher i rad.

Också damlaget har deltagit i Smålandscupen och Skåne-cupen. Framgångarna där låter vänta på sig, men kommer säkert.

Vad våra flickor nu framförallt behöver är några fler spelare och, inte minst, supporters vid matcherna. Gå och titta på dem någon gång.

En intern serie spelades första gången 1968 och har varit årligen återkommande sedan dess med upp till sex deltagande lag. Tävlingen gäller – förutom äran att vinna och glädjen att vara med – ett vandringspris. Det första priset, uppsatt av TTK 1969, erövrade Risinge 1971 för alltid efter att ha vunnit tre år i rad.

Nästa vandringspris uppsattes av verkstadsklubben i Risinge. I detta pris har TA en inteckning. Året 1973, för

övrigt första gången turneringen genomfördes med 7-mannalag, vann TSS utan poängförlust. TSS består enligt lagledaren av spelare, som inte "kommit med" i något annat lag. Initialerna må tydas "Telubs slocknade stjärnor", alternativt "Telub Super Stars".

I fotbollsutbyten med kollegerna i Hässleholm har Växjöborna ådragit sig någon övervikt i antal segrar. En triangelmatch 1969, då även representanter för Storno gästade oss, vanns av värdlaget.

Två damlag, det övre från 1970, det undre en färskare årgång, där dock Monica Weidmert och Anneli Simon går igen.

Två lag som kämpat många gånger både i olika serier och mot varandra till konditionens och kamratandans fromma. Hässle-

holmslaget t v, Växjölaget t h. Bilderna tagna vid triangelmatchen 1969.

HOCKEY-BOCKEY

Hockey-Bockey, den för korpspel särskilt avpassade formen av ishockey, kom vid Telub i gång redan under vintern 1965–66. Från och med 1967 har vi haft lag med i korpserien, sedan 1969/70 to m två. Många träningsmatcher har spelats under åren. Också en internserie kom tidigt i gång. Under 1973/74 har hockeyn varit inställd, men i övrigt har aktiviteten inom sektionen varit mycket hög – ett 30-tal spelare i aktion har inte varit ovanligt.

Inom korpspelet har de båda lagen gjort bra ifrån sig. Lag 1 i elitserien har hållit sig kvar där med god marginal – en andraplacing 1970 som bäst – och lag 2 i div 3 har också hållit sig väl framme.

I den interna serien var det de två första åren Risinge som lade beslag på segern. Efter ett inbrott 1968 av kontorets lag och 1969 av tekniska avdelningen tog Risinge 1972 tillbaka ledarskapet. Övriga år har internserien på grund av is – eller planbrist måst inställas.

Alla de ovan nämnda lagen har inteckningar i ett av Roland Karlsson 1968 uppsatt vandringspris.

En variant av hockey-bockey, sk mjukhockey, har på senare år blivit aktuell. Mjukhockey spelas med ishockeyklubbor och mjuk puck. Tacklingar är inte tillåtna. Regler för detta spel finns redan utarbetade och det är troligt att korpserierna i fortsättningen kommer att spelas som mjukhockey.

Ledare och tränare för hockey-lagen har Roland Karlsson varit från starten och fram till våren 1973, då Kennert Johansson övertog ansvaret.

SKYTTE

Skyttesektionen bildades vid årsmötet 1966.

Redan under 1967 var ett 20-tal skyttar i elden. Efter medgivande av dåvarande armématerieförvaltningen ställde fo-staben i Kalmar 15 armégevär till förfogande. Till att börja med disponerades vapnen genom Växjö skyttegille, men fr o m 1968 har Telub IF egen licens.

Under 1968 nådde sektionen också sitt högsta antal aktiva skyttar – 25 stycken. Det året satte dessutom TTK upp sitt vandringspris i skytte.

Under 1969 blev det dåligt beställt med träningen. Det var det året skyttegillet bana i Sandvik fick lämna plats åt den nya Karlskronavägen. Men redan året därpå blev det fart igen. Då stod den nya skjutbanan i Hemmesjö färdig. En toppmodern bana med elektronisk markering. Detta senare var verkligen en vändpunkt i skyttets historia – slut med det ständigt återkommande problemet med att ordna märkörer.

Ytterligare en milstolpe nåddes för skyttesektionens del, när den nya motionshallen blev färdig och man där fick möjlighet att ordna en bana för träningskjutning med luftvapen. Det vore synd att säga att den banan hittills blivit till fullo utnyttjad, men det kommer säkert.

Aktiviteterna inom skyttet kan, bortsett från träningen, indelas i fyra delar: tre årligen återkommande evenemang

Den nya skjutbanan. En högmodern elektronisk anläggning.

– korporationstävlingen, Svenska Dagbladets riksskytte och Telubs klubbmästerskap (inkl tävling om vandringspriset) – samt fältskytte.

I korpskyttet har vi inte noterat så värst många enskilda resultat. En tredjeplacering för C-M Friman i kl 4 1970 tycks vara det bästa. I lag har Telub av allt att döma abonnerat på fjärdeplatsen sedan åtskilliga år tillbaka – ett nog så bra resultat för den delen.

I Sv D-skyttet handlar det – trots att vi i regel haft flera skyttar med – framför allt om C-M Friman, i någon mån om Aiwest Johansson. Efter att 1967 har missat medalj med 1 poäng har Friman därefter hela tiden hållit sig på medaljplats, ett par gånger har han dessutom fått hederspris. Året 1968 blev han med 247 p (av 250 möjliga) etta i södra Sverige och kom totalt på 74:de plats bland 17 000 skyttar. Bra gjort. Aiwest Johansson blev 1968 med sina 236 p bäst i kl 2 i Växjö och kom 1969 med 234 p på medaljplats.

När det gäller klubbmästerskapet har rangordningen mellan dessa två varit omkastad, så att Aiwest har ett visst överläge i fråga om topplaceringar. Men här har även andra blandat sig i leken och striden har ofta varit hård. Bror Gustavsson, Lars-Erik Åström och Jan-Erik Svensson har också var sitt mästerskap och har liksom Kjell Pettersson, Lars-Göran Persson och Curt Edh även andra bra placeringar.

I tävlingen om TTK vandringspris, som avgörs samtidigt med KM, är det flera som åstadkommit en inteckning, Aiwest Johansson ensam står med två.

Det vi tycker är allra finast har vi emellertid sparat till sist. Det hände 1971, när Gerd Porle som första och hittills enda kvinna kom med i bilden. Från en första sjundeplacering har hon sedan stått med en andra och en tredje plats i klubbmästerskapet och dessutom ingått i laget i korpskjutningen. När skall Gerd få några medsystrar och, framför allt, när skall hon klippa till och slå alla pojkarna?

Fältskyttet, slutligen, är en tävlingsform av speciellt slag och pågår i

Det var 1972 som Gerd Porle lade beslag på andraplatsen i klubbmästerskapet och bröt den manliga dominansen. Här tillsammans med segraren J-E Wernersson och Kjell Pettersson.

huvudsak bara under vinterhalvåret. Även här har Telub haft med representanter, både enskilt och i lag. Resultaten från dessa skjutningar har inte precis strömmat in, men vi vet av erfarenhet att dom som varit med både haft trevligt och fått sig en bra promenad.

BOWLING

Bowlingspelet inom Telub IF Växjödel började så smått hösten 1969. Redan tidigare hade Telubs personal i Stockholmsområdet tagit upp denna sportgren på sitt program. Det var därför naturligt att det blev Arne Nillmar, då chef för SK, som vid ett besök i Växjö introducerade grenen här.

Introduktionen resulterade omgående i ett lag i korpserien. Året därpå hade sektionen ett 20-tal aktiva. Två lag i korpserien växte så småningom till tre och från hösten 1973 till fyra.

Resultatmässigt har lagen i allmänhet hållit sig i mitten av sina grupper. Bästa resultat nådde lag 2 i grupp 2 året 1972. Laget vann sin grupp och gick till slutspel. En tredjeplats i serien blev följden.

År 1970 satte TTK upp ett vandringspris i bowling. Om detta kunde alla telubare tävla oavsett var i landet vederbörande var placerad. Intresset för denna tävling, som hållits årligen i

december månad, har varit stort. Så till exempel deltog 1970 ca 40 spelare, 1971 och -72 ett 60-tal från Växjö, Stockholm, Hässleholm och Göteborg. Alla spelade på hemmabanor, med undantag för en gång då stockholmarna gästade Växjö och två spelare på tjänsteresa spelade i Skövde. Tävlingen 1973 drog endast 36 deltagare, delvis beroende på att FTG då lämnat oss.

Första året vann Leif Ljung, som efter en elegant uppryckning i sista serien gick förbi Ralf Dahlberg, FTG. Nästa år var det Ralfs tur att vinna med Leif på tredje plats. Göran Leismo trängde sig emellan. Året 1972 slog det emellertid för Leif igen och han lyckades försätta Ralf till andraplatsen. Det årets trea, Kurt Svensson, Hässleholm, passade sedan på att erövra priset vid 1973 års tävling och innehar det alltså tills vidare.

Intresset stod på helspänn när sista serien pågick i 1970 års tävling om TTK nyuppsatta vpr och resultaten från övriga orter började komma upp på anslagstavlan.

Samtidigt med ovannämnda tävling har också striden om klubbmästerskapet utkämpats, en strid som dock varit öppen endast för medlemmar i Telub IF. Klubbmästare blev 1970 och -72 Leif Ljung, 1971 Göran Leismo och 1973 Anders Karlsson.

Slutligen spelades också under 1972 ett par interntävlingar mellan huvudkontoret och TAI-personal placerad i "Munken". Båda träffarna vanns av HK i fråga om matchpoäng, trots att TAI vid det ena tillfället nådde högre sammanlagd poängsumma.

BADMINTON

Badminton är, näst squash, den yngsta sportgrenen på Telub IF program. Grenen har f n ett 10-tal aktiva utövare inom sektionens ram. Ytterligare ett antal visar sig vid klubbmästerskapstävlingarna, t ex 1973 hela 18 stycken.

Man startade så smått hösten 1971 och sektionen bildades 1972. Egentligen är det där med starten kanske fel, eftersom det ryktas att några av våra flickor började spela redan 1965. Intresset tycks dock sedermera ha dött ut för att i någon mån – men knappast tillräckligt – ha börjat visa sig på senare år.

Sedan 1972 deltar sektionen med två lag i korpserien. Mycket goda resultat har visats upp. Ulf Fransson och Lars Gummesson vann 1972 div 3 A, Bengt Bengtsson och Ove Gärdh blev tvåa i div 3 B.

Året därpå vann lag 1, nu med Lars Gummesson och Bengt Bengtsson, div 2 och gick vidare till div 1. Lag 2 tog en femte plats i div 3.

Lagen har också, med samma spelare, deltagit i såväl korpens som VUGI cupturneringar och nått utmärkta resultat.

Kampen om klubbmästerskapet har i stort utkämpats mellan samma spelare med Ulf Fransson som segrare 1972, följd av Lasse och Bengt. Året därpå drog Bengt längsta sträcket, följd av Lasse och Gunnar Lindberg.

Ulf Fransson och Bengt Bengtsson har utkämpat många hårda duster vid badmintonnätet och också tagit var sitt mästerskap.

WOLLEYBOLL

Wolleyboll-sektionen startade sin verksamhet 1970 med Bengt-Åke Karlsson som initiativtagare och ledare. Sektionen har väl ännu inte fått riktig vind i seglen. Sedan 1972 spelar ett lag med i korpserien. Man har emellertid haft problem att kämpa med. Ett är lokalfrågan i vad gäller träningsspel. Detta är ett allmänt problem inom Växjö, men volleybollsektionen har råkat särskilt illa ut.

Detta i sin tur är det kanske som också vållar det andra problemet, nämligen att få med fler spelare för träning och matcher. Som det nu är, är det ett litet men idogt gäng, tränat av Gabriella Friman, som håller i gång. Vi hoppas på bättre tillströmning vad det lider, volleyboll är ju just en sådan sportgren där alla kan delta, kvinnor som män, äldre som yngre.

STOCKHOLMSSEKTIONEN

Stockholmssektionen bildades våren 1974. Den är av något annorlunda slag än övriga sektioner, eftersom den har "flera strängar på sin lyra", är mera en förening i föreningen.

Årtalet 1974 är helt missvisande på så vis att man redan tidigare varit i gång med flera aktiviteter. Man har spelat bowling, bordtennis, hockey och fotboll. I ekonomiska frågor har man varit hänvisade till motsvarande sektioner i Växjö.

Bowlingen kom först på programmet. I korpserien hade man två lag med sedan 1968, det ena uppsatt inom "F8-gruppen", det andra vid SK. Det året tävlade man också om ett "regionmästerskap". Arne Nillmar vann, följd av Bert Ekman och Finn Fransson.

Hockey-laget vann sin grupp inom div 51 B år 1973.

Också i fotboll har man kämpat väl. Seger i grupp C, div 26, 7-mannalag, blev resultatet 1973. Detta resulterade

SQUASH

Squash-spelet introducerades i Växjö så sent som 1972. Den 1 augusti detta år öppnades banorna i den just färdigbyggda hallen invid Väreendsvallen. Senare i samma månad ordnades en informationskväll för Telub-personal och ganska många hörsammade den kallelsen.

Det var också ganska många – säkert ett 20-tal – som omgående fastnade för denna intensiva form av motion. En utmärkt föregångsman hade man i Benkt Dahlberg, som redan i åtskilliga år hade utövat denna sport och är en rutinerad spelare.

Möjlighet till teknik-träning fick spelarna i vår nya motionshall, något som många utnyttjade för att i någon mån nedbringa kostnaderna i inkörningskedet.

i en uppflyttning till div 19, där laget efter våromgången 1974 låg på andra plats.

I cupspelet har framgångarna t v inte blivit så stora. Straffsparkläggning blir ju alltid chansartad, och det var vad man fick ta till 1973 innan utslagningen i första omgången var ett faktum. Innevarande år klarade man sig till andra omgången.

Bordtennis har bedrivits framför allt vid "F8-gruppen", sedan man flyttade till Krossgatan och fick ett bordtennisbord från Växjö.

Efter hand som personalen inom Stockholmsområdet nu blir mera samlad, bör det också bli lättare att ordna gemensamma aktiviteter. Överhuvudtaget måste man uppskatta vad som gjorts och görs, när man vet vilka svårigheter som föreligger på grund av de stora avstånden inom huvudkommunen.

Stockholmarnas lag 1, ur F8-gruppen, vann sin serie i div II 1968–69. Fr v Göran Persson, Göran Jonsson och Bernt Ekman

Sektionens första tävling om klubbmästerskap påbörjades hösten 1973 och avgjordes i början av 1974. Slutspelet kom – enligt samstämmig utsago på grund av att Benkt Dahlberg inte ställde upp – att stå mellan Staffan Nilsson och Bo Skough, en kamp som Staffan till slut avgjorde till sin fördel.

Slutligen har squash-sektionen också haft ett lag med i den gängna säsongens korporationsspel.

ALLMÄNNA SEKTIONEN

Allmänna sektionen tillkom i ett tidigt skede under benämningen "orienteringssektionen". På sitt program hade den – förutom orientering – skidloppning och terrängloppning. Under åren som gått har det emellertid visat sig önskvärt att ha ett forum för alla olika slag av aktiviteter, som inte ryms inom specialektionernas program. Av denna anledning omdöptes sektionen 1968.

Denna förändring kan inte i egentlig mening sägas ha inneburit att sektionen – på ett par undantag när – tagit upp några motionsgrenar i eget program, snarare att den fungerat som ett stöd, inte minst ekonomiskt, när så erfordrats.

I ett flertal av Växjö-korpen ordnade aktiviteter har enskilda medlemmar i Telub IF deltagit. Det är inte troligt att vi lyckas få med alla här, men några bör nämnas.

I de årliga friidrottstävlingarna på Värendsvallen har våra medlemmar visat upp många fina resultat. Egentligen är det fråga om en tävling mellan de olika företagen inom korporationen, där det gäller att med många starter och om möjligt bra placeringar skaffa så många poäng som möjligt. Poängen multipliceras sedan med en koefficient som är beroende av antalet anställda.

Under ett par år gjorde Telub IF allvarliga försök att med ett starkt uppbåd av tävlande skaffa sig en bra placering i dessa tävlingar. Det visade sig emellertid allt för svårt, företaget hade för många anställda för att ha en chans till seger. Det blev därför efter hand så, att bara de av våra idrottsmän och -flickor, som hade placeringschanser, ställde upp. Och utmärkta placeringar har vi fått många under åren. Det skulle föra allt för långt att räkna upp alla, vi nöjer oss med att nämna några, som särskilt utmärkt sig.

Poängplockaren framför alla andra är Sven Hildenborg. Sedan 1967 har han varje år, först som yngre oldboy sedan i den äldre klassen, plockat till sig topplaceringar i ett flertal grenar. Som exempel kan vi nämna 1970, då han bl a tog tre första och tre andra placeringar.

Andra ofta återkommande poängplockare är Lars Gummesson och Lenart Nilsson samt under en kortare period, Enar Möller.

Från och med år 1969 fick även damerna vara med i dessa tävlingar. Första året hade vi en ganska stor representation, med många bra resultat som följd. Av dem som då visade sig på styva linan och fortfarande finns kvar vid Telub kan nämnas Birgitta Estberg, Gunnel Johansson, Siv Schelin, Ulla Bohm och Maj-Lis Löthagen. På senare år har Monica Weidmert visat sig vara en idrottsflicka av all-roundklass med ett flertal grensegrar på sitt samvete.

Skidlöpning och terränglöpning har väl inte varit några stora grenar för Telub IF del. Detta hindrar dock inte att vi varit representerade i de evenemang som förevarit – i regel har KM avgjorts samtidigt. När det gäller terräng-

Från korpens friidrottstävlingar 1970. Låg koefficient på grund av många anställda gav oss aldrig någon riktig chans. Benkt Dahlberg springer in som god trea på 100 m och Martin Ekdahl tar en dust med kulan.

löpning är det förstås ett namn som särskilt gör sig påmint, Curt-Ove Johansson, för övrigt en av IFK Växjös bättre löpare med goda resultat även på bana. För att inte tala om Växjöloppet, 25 km, där C-O 1968 gick in som 46:e man bland 400 tävlande. (I det loppet skall vi inte heller förtiga Werner Törnbloms placering som nr 82, inte dåligt, minsann.)

Ett fåtal cyklister har vi också haft – och har fortfarande. Hasse Fäldt är en av dem, som deltagit i såväl "Vättern runt" som "Glasbruksrundan". I det förstnämnda loppet vet vi i varje fall att också Kjell Nilsson deltagit.

För första och hittills enda gången anordnade Idrottsalliansen 1971 ett "stadslopp" – stafettlöpning inom Växjö centrala delar – för korplag. Telub vann (förstås!) och fick 1. inteckning i ett nyuppsatt vandringspris. I laget ingick Kenneth Svensson, Sven Hildenborg, Christer Håkansson och Lars Gummesson.

Under ett par säsonger försökte sig Telub IF på att abonnera simhallen för våra medlemmar. P-O Atterday, tränad långsimmare, och Siv Schelin tog initiativet och höll det hela i sina händer. Deltagarantalet var stort till att börja med. Det var ett trevligt sätt att ordna en aktivitet för hela familjen. Så småningom tvingades man emellertid dela bassängen med Växjö Simsällskap. Dess juniorer åstadkom så stora vågor

Vi hade en trevlig tid i simhallen så länge vi fick vara ensamma.

att de våra efter hand drog sig undan. Försöket måste därför avbrytas.

Vid några tillfällen har våra medlemmar utsatts för konditionstest. Första gången var redan 1965. Då gick också några av medlemmarna igenom särskild kurs i test med ergometercykel. Under 1969 ordnades genom Rikskorpen en sådan test. Den var upplagd som en tävling mellan ett antal företag inom hela landet och gällde vilket företag som inom en utplockad testgrupp och under en viss tid kunde uppnå den största förbättringen av testvärden.

Testen genomfördes i flera omgångar. Vid prov nr 2 hade vi ökat så bra att vi var näst bäst i landet. I slutskedet hade vi sjunkit något, men kom dock på

I stadsloppet 1971 (hittills det enda) vann Telubs lag. Fr v Kenneth Svensson, Lars Gummesson, Christer Håkansson och Sven Hildenborg.

tionde plats bland 50 företag. En B-grupp ledd av Jan Frånlund, utmanade "A-gruppen". Den var förstås inte fullt så bra, men hade rätt goda resultat, den också.

Under 1971 gjordes ett allvarligt försök att locka ut många människor under rubriken "10 aktiviteter – 1000 starter". Ett antal kvällar ordnades varannan gång promenad 5 km, varannan cykling 10 km. Det hela avslutades med en tipspromenad under en lördagsförmiddag. Så många starter som 1000 blev det nu inte, men bortemot 500 var inte så dåligt ändå.

1000 starter blev det inte, men finaldagen blev det i alla fall en stor uppslutning. Bilden från starten vid vaktstugan.

Bland dem som deltagit minst sju gånger utlottades en tysklandsresa. Hasse Sandén, t v, och Göran Leismo vann.

Olika typer av friluftsdagar har därutöver i samverkan mellan fackklubbarna och IF ordnats vid några tillfällen, en gång också som "bilrally". Dessa arrangemang har varit mycket uppskattade.

Vad tidigare sagts om konditionstest har visat sig ganska givande. Curt-Ove lyckades få personalen vid fjärrskrifts-avdelningen att genomgå en sådan. Den blev såpass nedslående, att den omgående resulterade i en systematisk konditionsträning, som andra för övrigt tagit efter.

Det var väl denna träning på terrängbanan vid Värendsvallen som gav Curt-Ove idén till den lagstafett som sedan 1973 organiseras av idrottsföreningen.

Torsten Holmberg och Hans Nyberg drar sitt strå till stacken. Därvarande korpkonsulenten Per Folke Ericsson tar pulsen.

Det började med fem lag, i år ställde inte mindre än 11 lag upp. Positivt var också flickornas medverkan. Första året ställde tre modiga flickor upp, i år inte mindre än 10 stycken. Båda åren har segern gått till robotavdelningen.

Inte mindre än 10 flickor deltog i stafetten – en glädjande uppslutning. Mariette Ekdahl går här in för växling i TAL lag.

För andra året i rad vann robotavdelningen.

Fjärrskrifts-avdelningens löpträning under Curt-Oves ledning gav uppslaget till 10-mannastafetten.

Det finns naturligtvis många områden inom sporten, där våra medlemmar gör sig gällande utan att därför direkt representera föreningen. Några har redan framskyttat i denna berättelse. Andra är kanot, segling, golf, motorsport. Av enskilda prestationer, som kommit till vår kännedom, vill vi därutöver gärna nämna Kenneth Thörnqvist med fem avverkade Vasalopp samt Werner Törnblom. Den senare har i år erövat en av svensk idrotts främsta utmärkelser "En svensk klassiker". Denna utmärkelse kom till 1971 och lär innehåsa av endast ett par hundra idrottsmän i hela landet. För att få denna utmärkelse skall man under en 12-månadersperiod ha avverkat Vasaloppet (86 km), Vätternrundan (cykling 30 mil), Vansbro-loppet (simning 3 km) samt Lidingöloppet (löpning 30 km).

I Nordisk cykelbudkavle – världens största cykeltävling – förde två Telubare, Hans Fäldt och Werner Törnblom, som representeranter för Växjökorpen budkavlen från Växjö till Åseda.

Telub-overallen – en praktisk klädsel, som dessutom visar att "Telub rör på sig".

